

Rakša ar peesuhthišhanu
par pakti:

par gadu 1 rub. 60 kap.
" pufgadu 85 "

Rakša beš peesuhthišha-
nas Rihgā:

par gadu 1 rub. — kap.
" pufgadu 55 "
" 3 mehnešči 30 "

Rakš. w. teel isdohts seš-
deenahm no p. 12 fahstoh.

Mahjas weesis.

Ernst Plates, Mahjas meesa ihpašhneeks un apgahdataijs.

Mahjas weesis isnaht ween reiš pa nedetu.

Rakša
par fludinašhanu:

par weenas fleijas smalku
rakšu (Petit-) rindu, jeb
to weetu, to tahda rinda
ceenam, malka 10 kap.

Redakcija un ekspedijija
Rihgā,

Ernst Plates bišhu- un
grahmatu- drufatavā pee
Behtera basnijas.

№ 13.

Sestdeenā 27. Merzi

1876

Rahditajs.

Saunatahs sinas. Telegrafa sinas.

Ceššemes sinas. No Rihgas: pahr issagteem naudas-papibreem. No Rihforgas: diwi nelaimigi atgadījumi. No Saunpils: iššaidrojums. No Talses: tureenās ištahdes programs. No R. . . . pagasta: pahr mahnu tizibu. No Degstenes: jahdšiba. No Arensburgas: noturama ištahde. No Behterburgas: muhsu Keisara jelošhana. No Mastawas: tirgošana ar Rihnu. No Kalugas: uhdens-pluhdi.

Ahrsemes sinas. No Bahzijas: Bismarka dšimšhanas deena. No Rehnigsbergas: tirgošana. No Ungarijas: ištawehts laupitajs. No Franzi-
jas: garidšneeku ešpehja štohlās. No Turzijas: walšs parahdi. No Magusas: ištandšinatas sinas. No Amerikas: jaunš igudrojums.

Pe mešhoneem uš meelastu. Sinas pahr juhrū štohlu klaješm. Sihhi notikumi iš Rihgas. Siinu pahr ušsautteem Rihgā. Abildeš.

Peeli kumā: Ganta. Kapiteins ar sawu fuga-puiku. Graudi un seedi.

Saunatahs sinas.

No Rihgas. Ištahjušhā šwehdeena Daugawa sawu seemas-šegu nometa un ledus aišpeldeja uš juhrū. Uhdens wifai augstū ne-ušpluhda; zetortdeenu Daugawa jaw bija no ledus til tahlu atšwabimajušehs, ka damslaiwas fahkuščas pa Daugawu braukaht. Tai pašhā deenā ari atbrauza pirmāis kugis; tas bija Anglu damšlugis, „Meliora;“ drihs pehž tam atbrauza ari ohtres kugis un tā tad ar šho nedetu kugošhana atkal fahkušehs.

— Kā „Widj. gub. aw.“ sino, tad Rihgas lmas gildes kaujmanis Wilh. Todor. Schweinsurth, kas sem ta andeles wahrda „G. W. Schweinsurth andeli wed, dabujis to atwehlešhanu eelšch Baltijas gubernijahm pahrdoht Kawkasa dabiškus wefelibas- jeb mineratu-uhdenus un uš sawu šchiltu uš-
likt walšis žiltš-sihmi (ehrgli ar diwi galwahm).

— Kā ešam dširdejušchi, tad pa leeldeenas šwehtteem ištahdišchoht R. L. beedr. namā „Preziosa,“ kas šmuka luga ešoh.

No Dinaburgas teel sinohts, ka tur tai 23šhā Merzi atnahkuščas peezas štruhgas, kuras wed linu-šehklas, awšas, širrus, kanepju-šehklas un meeschus. Štruhgas nahkuščas no Poretšhejas un peeder Aleksejam Wišklarewam.

No Odesas teel sinohts, ka beidšamā laikā labibas tirgū bijuše leela grohššhanahs, lai waijadšigohs lahdirus waretu peepildiht. Tahs sinas, ka kweešchu zena ahrsemes pazehlušehs, ari miltu zenu Odešā pa-augštinajuščas pa 10 lihds 12 kap. par pudu. Wehlat sinas atnahkuščas, ka labibas zenas ahrsemju leelakōs tirgōs atkrituščas, jo laikš ešoh tahds, kas labas zeribas dohdoht uš nahkošchu rudena raschojumy.

No Krimas. Tur atrohdašs laudis, kuras nošauž par Kareešheem. Kareešchi runa Tartaru walodu, tura šchihu tizibu un walka tahdas drehbes kā ziti Giropēšchi. Pee kah-

das tautibas wini ihsti peeder, to newar nošajihst. Kad Kreewi Krimu ušwareja, tad Kareešchi bija kalpinati, apšpeesti un no-darbojajs ar andeli. Sem Kreewijas waldišhanu wini nahkušchi pee brihwibas un lohti teizami išturahs. Neweens Kareetis naw zetumā sehdejis; starp Kareešheem ir šlepkawiba un jahdšiba nepašhštami nošegumi; bet winau dšihwes eeradumi ir tahdi, kas winau wefelibu maita, tā par peemehru no 10 rekruišheem tikai kahdi 3 bija derigi.

No Rohmas. Pahwests šchinis deenas noturejis konsistoriju, kurā winašch dachus jaunus biškapus ezejelis un diwi jesuitus, šahteru Tranzelimu un Dawanzo, par kardinaleeni pa-augštinajis.

No Franziyas. Franziyas weetneeku šapulžē kahds brihw-
suhthigs weetneeks lila preekšch apšpreešhanas preekšchā to preekšchlikumu, lai Franziya sawu suhtni, kas Rohmā pee pahwesta ir, newtu atpakal un uš tahdu wišhi tad Franziyas draudšiga šatilšchanahs ar pahwesta waldbibu buhtu ištahka. Šcho preekšchlikumu, kad tas nahks pee apšpreešhanas, gan laikam nepeenems, bet tomehr tas ir eewehrojams zaur to, ka fahk klaji ištahziht sawu pretibu pret pahwesta waldbibu. Pahwesta waldbiba ari tā pret Franziyu išturahs, kā Franziya ari labu prahtu newar uš winaš tureht. Tagad ari weetneeku šapulžē pahr tam teekoht špreešis, ka katolu garidšneeki buhtu peepšehchami, lai wini klausitu walšis likumeem. Tā tad nu, ja Franziya turpmat išturesees pret garidšneekem brihwprah-tiga sawōs zenteenōs, tad Franziyā tapat kā Bahziyā ištahsees šihwa zihnišchanahs starp waldbibu un katolu garidšneekem.

No Parišhes. Saw šenal šinojam, ka Franziyas garidš-
neeki fahlušehi dibinaht katolu uniwersiteti jeb augštštohlu. Tagad nu tureenās biškapi notureja šapulzi, kurā wini pah-
špreeđa uniwersitetes nodatas.

Telegrafa sinas.

No Berlīnes tai 25. Merzi. Bahzijas Keisars, kas zaur ša-auskšehchanohs tizis pee aišbraukšhanas aištawehts, tai 6tā Aprilī aišbraukšchoht uš Baden-Badeni.

No Franziyas tai 25. Merzi. Franziyas naudas-wihri nemoht štipru dalibu pee Egiptes-walšis naudas aišnemšhanas.

No Bosnijas tai 25. Merzi. Bosnijas nemeerneeki negri-
boht ahtraki pee meera dohtees, pirms leelwalšis winceem lee-laku drohšchibu ne- appalwo.

No Amerikas tai 25. Merzi. Tureenās šabeedrotu brihw-
walštju preekšchneeks Grants ešoh gruhti šajlimis.

Geschesmes sinas.

No Nihgas. Isgahjuschâ nedelâ sînoja, ka birshas kômitjas grahmatu wedejis un politeknikas rendants Gesks dauds parahdus atstahdams nosudis, un ka lihds ar wina nosuschânu is naudas skapja issuduschî wairak kâ par 80 tuhstoscheem rubl. wehrts-papihru, kas politeknikai peedereja. Tagad is Behterburgas dabujam dsirdeht, ka 12tâ Merzi kahds smalks jauns zilweks, kas par A. Gesku fâuzees, kahdam leelakam bankas kantoram gribejis pahrdohht par 23,000 r. f. wehrts-papihrus; kad kantoris tuhlin naw pirkt gribejis, tad luhdsis, lai winam us scheem papihreem 15,000 r. aisdohdohht, jo tildauds winam Pleškawâ nupat nahkotees malfahht. Kantoris lahgi ne-ustizedams, teiza, ka nesinohht, ko schee papihri tagad ihsti malfajohht, lai leekohht winus Nihgâ pahrdohht, kur wini iskrastiti. 16tâ Merzi nahza kahds zits jauns zilweks T. ar teem pascheem papihreem un usdewa, lai zaur telegrafu leekohht Nihgâ pahrdohht. Sawu adrese usdewis un par papihreem kwhitu dabujis winisch aigahja; kantoris pa tahm stârpahm sinahht dabujis, ka Nihgâ politeknikai papihri sagti, peeprafija waj tee winam preeksch pahrdohschanas nodohtee ar is winu pulka ne-efohht un dabuja atbildi, ka efohht gan. T. tagad ir ismekleschanas zectumâ. No Behterburgas ari wehl ta sîna peesuhhtita, ka Geskam tur jaw agrak isdewees sagtahs Nihgas-Dinaburgas dselzeta obligazijas pahrdohht. Kâ runa, tad Gesks Behterburgâ efohht fakerts.

No Nihforgas. Mubju pusê ihfâ laikâ diwus behdigus gabijumus dabujam peedshwoht: B. jainneeka 18 gadus wezs dehls eedams schagarus zirst bij panehmis slinti lihds, zeredams kas sin waj negadahs kahdu mescha putnu jatikt. Schagarus zertohht bij slinti peeslehjis pee krukma. Tê ohtris strahneeks isdsird schahweenu, steidsahs klahht — un atrohn to asinis gutam. Wifs schahweens bij deninu trahpijis un pehz mas minutehm jauneklis bija dsihwibu islaidis. — Pehz daktera ismekleschanas rahdijahs, ka tam pee stohbra slinti no krukma welkohht gailis aiskhrees, un tahdâ wihse schahweens galwu trahpijis. Kaut katris mahzitohs ar schaujameem rikheem prahtigakt apeetees, jo zaur teem dauds, dauds nelaimes zehlujehs! — Pagahjuschâ nedelâ St. muishas arendatoram futamu maschinu smehrejoht kluwa kreisa rohla maschinê eerauta un stipri sadragata. Ohtrâ deenâ tapa nelaimigais arendatora lungs us B. pilssehtas flinneeku namu aiswests, warbuht ka zaur dakteru lungu weiklibu un Deewa palihgu laimejees flinneeka sadragatu rohlu isdseedeht.

J. B . . . f.

~ No Jaunpils mums schahds raksts peesuhhtihhts par isfkaidojumu: Juhš, zeen. Matscherneeka lungs, M. w. 5. numurâ efat par Jaunpils skohlas weetu tihri nepateejas sinas rakstijuschî.

Bahrspreedumam gan pehz manahm dohmahm wajjaga taisnam buht, zil ween tas ir eespehjams, un tam, kas to dara — newajjaga neweenu wairak mihleht jeb eenihdeht; bet tē juhš pahrakâ mehrâ to efat darijuschî, pus Jaunpileeschus, kâ ari to weetu til asi un til netaisni pahrspreedami. Juhš jawu rakstu eefahkat gauschi Deewbijigi, norahdidami kahds labums zaur skohlu nahloht, un pehdigâ galâ wehl usfauzeet: „Zai nedohmajohht wis, kad til skohla usbuhweta, kur un kahdâ weetâ; bet lai tai wehloht to labako weetu.“ No schî teikuma buhtu gan jadohma, kâ Jaunpils pagasta wal-diba par skohlas labumu neta negrib sinahht, bet til tam preti

turahs un to grib fliktâ weetâ buhweht. Kas nesin jeb ari fliktu no laba neproht isfchirt, tam teescham jadohma, ka tâ tas ir.

Juhš tohs, kas par skohlu til dauds ruhpejuschees, lai ta tikt labâ weetâ, norahdat par mukkeem, kas skohlu us augsta kalna griboht buhweht, kam efohht dauds fliktas ihpajschibas.

Bet schê jums wajjadseja gan peemineht, ja gribejat taisnu spreedumu doht, kuzi gan labaki dara un par skohlas labumu wairak gahda; waj tee, kas skohlu grib taisiht purmalâ, kur ir newefeligi twaifi, kâ ari no kalna nahdams uhdens, kas zaur mahju zaurwilfjees un to fliktu preeksch dsihwes padarihs? Zil es sinu, tad tur, kur tagad skohla tiks buhweta, naw netaf skohlas jeb walsis labuma pehz darihts, bet til ween tadeht, lai pagasta walbidibu uswineru; un pehz waretu fajiht: „Nedsat, ko mehš spehjam!“ Tahlatu juhš sohlatees us kahdu jautajeenu atbildeht, kuru jums kahds Jaunpileets preekschâ lizis: „Waj pareisi efohht, kad skohlu us augsta kalna griboht buweht, kur pee-eeschana gruhtha un uhdens truhkums leels?“ Bet us scho jautajeenu juhš netaf ne-atbildeht, til laisheet kahrtus wakâ un skreeneet prohjam, kameht teezeet pee „Kasu“ kalna, Widsemes lantfahrte, un jahzeet to aprakstihht, kahdas tam ihpajschibas: Ka pehz uhdens jabrauzohht, ka gruhtha klahht tiffchana efohht u. t. t. Wispehdigi nosakeet, ka us schâ 410 pehdu augsta kalna, gan negeldohht skohlu buhweht. Ar to juhš dohmajat, Jaunpileescha jautajeenu isfkaidojuschî un ari Jaunpils pagast waldbai parahdijuschî zil fliktâ weetâ ta skohlu grib buhweht. Bet kur juhš zitus us zetu gribejuschî west, tur juhš paschi no ta tahtu efat nomaldijuschees un parahdijuschî zil Jaunpils jums wehl nepasihstama. Juhš nesinat ne to weetu, kur Jaunpileeschi skohlu taisiht gribeja, juhš lasitajeem sînojat, kâ us Kasu kalna ta weeta efohht, kuru juhš paschi wehl netaf nesinat. „At, prahtin nahz mahjâ!“ Kur juhš, Matscherneeka lungs, tahdas sinas par Jaunpiles skohlas weetu, kâ ari pa Kasu kalnu efeet jagrahbjuschî, laikam pa gaisju; tapehz ari juhju raksts ne us ka negruntejahs, bet til israhda juhju nesinajschânu.

Zai nu juhš us preekschu par Kasu kalnu wairs tâ aklam nerakstihu, tad jums pastahstischu kur winisch ir un kahds. Kasu kalns siahw no Jaunpils muishas us wakareem, kahdas 2 werstes tahlumâ un ir 636 pehdas augstâ.

Schinî kalnâ gan ir Lutera draudses kapsehta, un neweenam Jaunpileescham nebuhs tas prahtâ nahzis, tē skohlu buhweht. Wî Kasu kalnu laikam gan kahdreis buhjeet bijuschî, bet ne-efat sinajuschî kâ to nosauz un nesinadami noturejuschî par Jaunpileeschu skohlas weetu, kâ ari kapu kalnais par afminu afin, ko pehz juhju dohmahm „pus“ Jaunpileeschi tur faweduuschî. Nesinu, kad juhš tur uhdeni efat weduschî, jeb redsejuschî wedam; laikam buhjeet kahdu lihki kahdreis wedohht redsejuschî, un jawâ gudrâ prahtâ fahleku par muzu turejuschî, jeb warbuht kahds Brenzis jums to par johkeem buhs teizis.

Wî Kasu kalnu skohlu buhweht netaf naw Jaunpileescheem wajjadstigs, tapehz ka wineem ir eepirhta mahja preeksch tam, wairak neta 26 dahlderu wehtibâ un kura ar wifu to weetu siahw no Jaunpiles us seemeeteem un ari neteel fahkta par Kasu kalnu, Matscherneeka lungs to nesinadams tâ nosauzis; winisch pats ari tur netaf naw bijis un no tahs weetas ari neta nesin. Zai weetai, kur pagasta waldbiba gribeja skohlu taisiht, naw neweena tahda ihpajschiba, kâ Matscherneeka lungs

to ir gribejis peerahdit. Uhdens tur tahsa nebuhš, ka til kahdus 50 sohlus, ari naw ohtra datā tas mellejams. Stilla kalnam winšch ari nekad naw bijis lihdsinajams, no- fitees tur ari neweens naw, kaut gan tur tai pašā kalnā ir keegelu zeplis, preeščch kura seemā malku peewed un wa- farā atkal keegelus nowed, fur gan wareja weena no tahm minetahm nelaimehm notift. Ari tihrams tur ir, kas katru gadu teel apstrahdahts, no kam war katris šaprašt ka ta weeta preeščch ehkas nemaš naw nederiga.

Zuhfu raksts zeen. Matscherneeka kungs lidinajahs kā pa gaišu, winam naw nekahdas gruntes fur usmestees. Pehbdigi šaku: labaki gan ir, kad ehku us kalna buhwe, nēka kad to purmalā, jeb purā buhwe. Kahds weenai weetai ir labums un ohtrai šluktums, to katris šaprahtigš lasitajs sinahš iščhčirt. —sch.—

No Talses. Bahr to jaw isgahjuščhā numurā sinoto is- stabdi mums šchahds programs no istahdes komitejas peefuhthts.

Ar Domenu Ministera kunga atlauschanu noturehs Talsēs 18., 19. un 20. Augustā 1876. gadā lohpu, semkopibas- leetu, maščinu- un raschojumu-istahdi. 1) Bee istahdes tohp peelaisti wiš i eelšch-semē dšimučhi mahjas-lohpi, kā: širgi, ku- meli, gohws-lohpi, teli, zuhkas, aitas un putni — beidsamee til krahtindš — kā ari semkopibas leetas, maščines un raschojumi. 2) Bar istahditeem lohpeem un zitahm leetahm istahde par aisaemtu ruhni nēka naw jamakša. — Pirma- jeem tiks par wēlti šchluhdš weeta dohta. 3) Istahdami lohpi u. t. pr. wišwehlaškais lihds 1. Augustam š. g. ja- us- dohd pee komitejas sekretera, registratora W. Kronberga kunga, waj ar rakstu jeb ar wahrdeem, pee kam ja-usdohd: a) istah- ditaja wahrds, wina kahrtā un dšihwes-weeta, b) zil lohpu istahda un par teem šklaidras šinas, kā: zil tee wezi, no kahdas fugas, waj pašcha audsinati jeb nē u. t. pr. 4) Bar lohpu kohpšchanu un barošchanu istahditajeem jagahda pa- fšcheem un tapehž kohpejeem ee-eeščhana tohp atwehleta va wēlti. Wiša wajjadšiga bariba buhs par nofazitahm zenahm dabujama. 5) Beeteiktee lohpi u. t. pr. 17. Augustā pehž istahdes komitejas nofazišchanas ja-eeruhme istahdes weeta un ja-atstahj tur lihds 20. Augustam pulkstens 8 wakarā. 6) Šdalitas tiks šchahdas gohda-algas: I. alga: Dohmenu- ministerijas un Talses lohpu-istahdes šudraba medati. II. alga: Dohmenu-ministerijas un Talses lohpu-istahdes bronk- šes medati. III. alga: usteišchanas raksti. Semkohpibas leetas, maščines un raschojumi taps til ar 3. šchēiras gohda- algu pagohdinati. 7) Ja kahds istahditajs wehletohš kahdu lohpu, leetu jeb maščini us uhtrupi list un pahredoht, jeb tahš no rohkas pahredohtu, tad winam jamakša 2 procentes no eenemščhanas istahdes kafei par labu.

Talsēs, Merza mehneši 1876. g. Istahdes komiteja.

No R pagasta „R. aw.“ raksta par weenu mahnu tizibu. Tur kahdam šaimneekam ešohr nēfen issagti 45 rbl. Šaimneekš nu nedarohr wiš, kas kristigam zilwekam tahdās behdās peeklahthos dariht, prohti Deewu peeluhguščam me- fleht pehž šawas šuduščas mantas un, ja ta naw atrohdamā, tad wišā ustizibā pelniht no jauna šawu graši. Winšch wiš- pirms dewees zelā un Leišchus išbraukajis, ka waretu fur kahdu basnizu useet, kas miščhas lai tura par sagli un pree- zajotees, ka 1mā mehneši pehž miščchahm nolahdetam saglim ir jamiršt. Šchi miščchu nolahdeščhana ir atlikums no wezeem tumšibas laikeem. Šaudis pašchi istaišija no miščchahm leetas,

kahdas tur nei noteel, nei war notift. Neweena kristiga basniza newar eet saglus nolahdeht; ta til war Deewu lubgt, lai tumšibas darbi nahš gaišmā, lai tas grehžineekš atgrec- šchahs no šawa launa zeta un dšihwo. Ja fur kahdi pree- steri reis buhtu šaudis mulkojuščhi, eeteikdami, ka winu roh- kās ir kahda nolahdeščhanas wara, tad wini pašchi no šewis to leezibu isdewuščhi, ka wini naw Kristus kalpi. Kristus kalpi luhdsahs, lai Deews apšchelojajš pahr tahm apaloju- šchahm dwehfelehm un wed tohs atpakal us to dšihwibas zetu, bet newis lai gruhščch pašušchanā. Wina zeti ir gan brihniščhi, kahdus Winšch ar teem grehžineekem štaiga. Winšch nepamet neweenu grehžineeku nepeemekletu. Bet kā war weena ewang. luteru tizibas dwehfele til tahlu aigrec- stees noht no šawas gaišmas un eet miščhas melleht, kas sagli 1 mehnešcha laikā lai nošauj?!

No Degstenes. Tur pagasta lahde ir apšagta. Ššagtas ir 2 špahelajes šihmes (no 5 r. un 600 rbl.) ari wehl zitas naudas 146 rubl. Saglis ir sinajis atšlehgu usdabuht, kā eeteel teešas istabā, tad ir atšlehdsis tahš 3 zauršlehdšamahš atšlehgas un no lahdes iš bleka škastites išnehmis tahš mantas. Šahdsiba ir ar tahdu drohščhibu išdarita, ka ja- dohma, ka saglis nebuhš nekahds nepošihštams bijis.

(Anz. š. Gold. u. U.)

No Arensburgas. Kā tureenas awišes šino, tad tur til- šchoht išrihkota semkohpibas istahde. Tureenas muišchneeki un semkohpju beedriba ešohr par istahdes išdohščchanahm gal- wojuščhi, tikai no augstas Waldibas wehl atlauschana dabu- jama. Kā wišlabaki šchahda istahde buhtu išrihkojama, pahr to tagad teel špreests. Šchi istahde tur buhšchoht ta pi- ma; no winas daudš labuma un šwehtibas gaida preeščch tureenas semkohpibas weizinaščhanas.

No Pehterburgas. Muhju augstš kungs un Keisars, kā „Wald. wehstu.“ šino, braukšchoht Aprila mehnešcha beigās zaur Berlini us Emši un tad no tureenas us Zugenheimi. Juni beigās Keisars greeššchotees atpakal us Pehterburgu. Wafarā atbraukšchoht us Pehterburgu weššibās Brašlijas Keisars, Dahnijas lehninšch un Štalijas trohnamantineekš ar šawu laulatu draudšeni. Va wafaras laiku Keisars nodoh- majis apraudšiht Šelsingforsji un Augustā mehnešcha beigās braukšchoht us Warščhawu un tad us Krimu, fur palikšchoht lihds rudenim.

No Maskawas. Kā tureenas awišes šino, tad Maskawā labš pulks kaufmanu ešohr zehluščhi beedribu, kas kohpā wedihš širgoščchanu ar Kihnas šeni; wini grib šawas prezes turp nowest un tureenas mantas šanemt, ne wiš kā lihds šchim Kihnas rohbeschu pilšsehtās, bet eet labi dšili walsti eelščhā.

No Kalugas teel šinohts pahr uhdens-pluhdeem. Kalu- gas pilšsehta atrohnahš pee Ošas uves. Ošas upē uhdens lohti angstu uspluhdis un gandrihš tahdu angstumu buhs ša- šneedšis, kā 1849tā gadā, fur bija breešmigi pluhdi. Uhdens šchim brihščham til angsti uspluhdis, ka no zeetuma bija zee- tunneeki ja-išnem un kafernās ja-eeleek. Uhdens wehl arweenu angstaki uspluhšohr.

Ahršemes šinas.

No Wahzijas. Tai 1mā Aprili (pehž muhju laika rebli- numā tai 20tā Merzi) širštš Bišmarks šwehtija šawu dšim- šchanas deenu. Kahdu šlawu un mihlešhibu Bišmarks pee angsteem un semeem eemantojis, to peerahdija ari šchoreiš

wina dšimſchanas deena. Wahzijas keifars un trohnamanti-neeks bija pee wina nogahjuſchi laimes nowehleht; Keifarene un krohna-prinzefe, ka ari dauds augſtu lungu bija waj nu ar rakſtu waj pa telegrafu ſawu laimes wehleſchanu iſſazijuſchi. Baſtes deenastneekem to deenu bijis dauds darba iſſuhtoht taſs dauds wehſtules un pakas un pazinas, kas Biſmarkam bija ſuhtitaſ. Daſchi bija ſuhtijuſchi par dšimſchanas deenas dahwanu kuhſas, deſas, muzas ar alu, wiſnu no Reines un Moſeles upehm, zigarus un tabaku, zigaru-ſpizes un piſpas, dſeefminas u. t. pr., katrs wehledamees firſtu eepreezinahſt. Firſtam Biſmarkam gan ir to preezatees pahſ tahdas mihleſtibas un gohdafchanas parahdiſchanu, bet ari puhles deefgan to pulku wehſtulu iſlaſiht un dahwanas apſkatitees.

No **Aehnigſbergas** teel ſinohts, ka ari tur jaw pawafaris tuwojotees jo ahtri un firgotaji ar labibas aiſſuhtijſchanu wiſfai ſteidsotees, jo kugofchana tur jaw eefahluſehs. Tur tapat ka ſche ſchehlojotees pahſ klufu firgoſchanu, ſliktahn zehnahm un pahſ mas preſſchu peewefchanu.

No **Ungarijas**. No tureenas kahda ahrſemes awiſe ſino pahſ kahda laupitaja ſakerſchanu, kas zaur ſawu pahdrohſchibu bija pa wiſu to apgabalu pee praſteem laudim panahzis ſlawu. Minetais laupitajs, wahrdâ Borſos Sandors, nedarija wiſ ta ka ziti laupitaji, kas ſargahs, ka lai wini ar polizejas wiſreem neſatiktahs, bet Sandors pawiſam iſturrejahs zitadi, wiſſch to tureja par leelu ſlawu, ka no polizijas wiſreem nebehga. Wiſſch gabja zeemôs uſ weefibahm, danzoja un plihteja pa krohgeem, beſ ka ilgaku laiku kahds buhtu eedrohſchinajees wiſu ſakert. Zaur ſchahdu pahdrohſchu iſtureſchanohs Sandors newareja wiſai ilgi palikt uſ ſwabadahm kahjahm; wiſſch tika ſakerts. Birno reiſu pee ſakerſchanas wiſam iſdewahs paſprukt walâ, bet driſh pehz tam atkal tika ſanemts zeeti. Ka jaw minejam, tad Sandors pee praſteem laudim zaur ſawu pahdrohſchibu tizis ſlawens, ta ka wiſam, kad wiſu uſ zeetumu aiſweduſchi, tikufchi ratôs eefweeſti pulu kuhſki. Senatôs laikos nereti notizees, ka daſchi laupitaji tikufchi pee laudim ſlawâ.

No **Franzijas**. Kahda ahrſemes awiſe paſneeds jo plaſchaku ſinu pahſ to, zil tahli Franzijas ſkohlâs buhſchana ſtahwoht garidsneeku rohlâs. No ſchihſ ſinas kahdu druſzinu ari ſche uſſihmeſim. No 8000 meiteſchu ſkohlahm ſtahw klohſteru mahſu wadiſchanâ 7000 ſkohlâs; no 2,300,000 ſkohlâs behneem, kas eefahkumu mahzibâs mahzahs, gan puſe atrohnahs tahdâs ſkohlâs, kas no garidsneekem teel waditas. Kad nu apdohma, ka Franzijas garidsneeki padewuſchees ultramontanu zenteeneem, tad gan prohtams, kahds gars wal dihſ tais ſkohlâs, kas no garidsneekem teel waditas. Brihwprahſtigu Frantſchu politikas wiſri ſkatakhs ar leelu ruhpihu uſ ſkohlâs buhſchanu un uſ tam ſahſ dohmaht, ka laiks jaw atnahzis, kur garidsneeku eepheſchana japamaſina.

No **Turzijas**. Jaw wairak reiſ ſinohts pahſ Turzijas naudas truhkumu! tagad pahſ ſcho leetu laſamas jo plaſchakas ſinas. Turzijas naudas truhkums ir teefcham tahds, ka Turzijai bohja ja-eet, ja wina palihdſibu nedabuhn. Leelwalſtis ari par tam ſahluſchâs ruhpetees, ja ne wairak, tad ar ſawu padohmu ſultanam iſlihdſedamas. Kahdu padohmu leelwalſtis Turzijai dewuſchâs, to ſchim brihſcham wehl iſhti neſin, bet ka daſchi politikas wiſri ſpreeſch, tad zitadu padohmu Turzijai newaretu doht ka tahdu, lai wina wal diſchanas wee-

tâs eeleekoht Giropreeſchus par amata-wihreem, jo Turku walſts amata-wihri eſoht iſhti aſinaw-ſihdeji, kas ſew par labu un walſtei par pohſtu ſawu amatu walkajoht. Tahds padohms gan buhtu wiſu derigaks, bet waj tahds ſpehs Turzijai palihdſeht, to wehl ſchim brihſcham newar iſhti noſazihſt, pirmâs buhtu janogaida, ka tahds mehginajums iſdohſees.

No **Maguſas** teel ſinohts, ka ar apmeerinafchanas darbeem Herzegowinâ iſhti negriboht weiktees, jo wiſfadas riſkofchanas noteekotees, kas par tam gahdajoht, ka lai nemeerneeki meera-peeſohlijumus nepeenentu. To nu riſkotaji wiſfadi ranga panahſt, waj nu daſchadas telegrafa ſinas, kas ne-uſtizibu pret Turziju zet, laudis iſſplatidami, jeb ſinas iſdaudſinadami, ka nemeerneeki Turkus ſakahwuſchi. Ta par prohwi wini weenu telegrafa ſinu iſdaudſinajuſchi, ka kahdi diwi Anglu augſtmani eſoht naudu aiſnehmufchi preeſſch Herzegowineeſcheem un Anglijas miniſteru preeſſchneeks ſchahdai uſſahlfchanaſ rahdijis labu prahtu. Tapat ari dauds teel runahſs par tam, ka kahds Anglu biſkops uſjihſtigi ſtrahdajoht preeſſch kriſtito Turku pawalſtneeku aſſwabinaſchanas no netizigo Turku warmahzibas. Schahdas iſpauſtas ſinas, ka prohtams, nemeerneekus uſ meeru neſkubinahs, bet jo wairak uſ karofchanu wedinahs.

No **Amerikas**. Amerikaneefchi jaw ilgakus laikus tee gudralee un iſmanigatee, kad derigas maſchinas iſgudrojamas. Zil mas gadu, kamehr wini ſchujamas maſchinas iſdohmaja un tagad winas jaw pahſ wiſu paſauli atrohnamas, kur til ween zil nezil attiſtiti zilweſi peemiht; tagad wineem iſdewees rakſtamu maſchinu iſgudroht, no turas wini zere, ka ta tikpat ſwariga un tahdu pat muhſchu dſihwoſchoht, ka ſchujama maſchina. Dohmas, rakſtamu maſchinu iſgudroht, zehluſchahs wiſpirms kahdam Dahnim Kopenhagenê, kuhſch zaur wiſu alleem gribejis lihdeht. Schahdu maſchinu wiſſch ari ſaſtahdijis un wina ſawâ laikâ uſ Wiſnes iſſtahdes redſama bijuſe. Tur wiſu redſejis kahds Amerikaneets (Sholes) un jaw weena gada laikâ wiſam iſdewees dauds derigaku maſchinu gatawu taiſiht. Sholes ſawu maſchinu erikſtejis ar kaulineem, tapat ka pee ehſgelehm un klaweerehm; katris kauliſch noſihme ſawu ihpaſchu burtu, kuhſch, kad kaulinu ſpeeſch, no kaulina uſ papihra uſſpeeſis teel. Ar ſcho maſchinu waroht 10 lihds 15 lihdsigus rakſta gabalus uſ reiſ rakſtiht; kas ihpaſchi leelôs kantonôs lohti der un kuri tad ari ſcho maſchinu ſew jaw eſoht eegahdajuſchees. Rakſtiſchana eihoht diw til ahtri, ka weiklakajam ſkrihwerim. Tagad ſchi maſchina wehl dahrga (kahdi 150 rub.), bet zereſim, ka lehtaka paliks.

Peewefchoneem uſ meelaſtu.

(Statens M 11.)

Tahſak zetodami mehſ uſſahppjam uſ beedribas ſalahm un tur ehdam zeptas ſiwis un kuhlu-zepeſi, kas labaki ſataiſihts neka Giropâ. Ehdam ari kohlôs auguſchu maiſi, bet tahs ſiwſtinas, to tee tahs ſemes dſimſneeki ehd, mums neſmeke. Tee ehd ari putru, kas ir wahrita no juhſas uhdena un kokus-reekſtu kohdoleem. Tee dſer uhdeni un peenu, kas wiſs til ir kokus-reekſtu ſula. Lohpus tee nekauj ka pee mums, bet tohs ar ſchnaugſchânu un aiſrihtijſchânu nogalina. Kaujamam lohpan apmet trihs, tiſchetrikahſt ſtriki ap kaku, ſawelk to zeeti, riſkli ar kohlu aiſbahſdami, kamehr lohpiſch noſlahppſt. Zelamees un eijam no ſcheijeenes uſ tahm Smil-

fchu jeb Hawaji falinahm. Deems tahs falas bagatigi ap-dahwinajis ar daudj daschadeem auglu kohkeem. Wisur tahds krahfchaums azis fpeeschahs, ka mums newitoht useet tahda jufchana, mehs buhtum ihsta paradihse. Mehs kahrojam finaht, ko tee paradihses zilweft gan ehd, un eewehrojam, ka winu gahrdumi bes teem kohku augkeem ir trihs, pehz ta mums pasihstama fakama waheda. Wina pirmais gahrdums ir peepes, kas aug us lukui-kohku prauleem.

Dhtrais gahrduma kumojs ir taro-faknes, kas tahda pat kahrtâ baudamas lâ muhsu kartusefti, bet ir pehz garfchas fmeigakas. No taro-faknehm wini taifa tahdu menzelli kâ mehs ohgu-sasti, fchahda wihsê: Tohs faknu-bumbulus stampe papreelch eelch peestahm, tad famihza atkal ar rohlahm, tahdu mihtlu kâ muhsu maifes eejawu. To mihtlu katrs bes karohthes tapat ar rohku bahsch jew mutê, pee kam to lih-pamu beefelli latru reis ar gazu mehli no pirfsteem nolaisa, bet fawam firds-draugam un bruchte fawam bruchtganam ar fawu rohku to beefelli eefmehre luhpu-starpâ.

Trefchais un leelakais Hawaineeku gahrdums ir funa-zepets. Ta til ir funu-seme! Katrà gadâ-tur daudj tuhstojch funus nokauj un apehd. Kâ mehs jehrus tâ wini funus audsina preelch kaufchana, un tohs baro wiswairal ar faknehm un augleem. Tapat ap augstmana namu, kâ ap sema wihsra eh-zinu ir wisapfahrt funu-buhdas, buhda pee buhdas. Katram arendaterim wajag latrà gadâ weenu datu no rentes fawam fungam aismakfahrt ar funeem un fueneem, un kad fungs tura kahdu malliti, tad daschreis 200 lihds 400 zepus funus apehd us weena meelasta.

No tureenes Bengales juhreas lihuma, no Indijas us rihteem, tani tâ fauktâ Andamanu semê attikufchi, mehs neko negribam ehst; jo tee funi mums ehst-gribu famaitajufchi un tē ari tahdas leetas ne-ehd, ko mehs us muhsu zetojchana jaw ne-buhtu fmekejufchi. Tē mehs til gribam apbrihnoht tahs augofchas krahfnes waj luknas. Tee lautini fawâ kahrtâ pateesi gudri. Wini few krahfnes waj rufchas nemuhre un ari semê neroht kâ ziti, bet tee tahm leel augt un fatohst. Pee resna kohka kahjahm peekur uguni un til ilgi kurina, kamehr kohkâ cedeg leels zaurums. Tas dshwa kohka zaurums ir Andamaneefchu zepis, eelch ka tee fawus ehdeenus, wahra, jep, taufschke un futina.

Ufritu un winas falas apmeklejufchi mehs sehgelesim pahr juhru us Ameritu, redseht kâ teem tur dshwodameem mescho-neem klahjabs.

Cesim papreelch pee teem Eskimojeem. Eskimofu leelakais usturs ir seemeta breedis, ko tee fauz par tudnu. Tas fme-figakais no ta lohpiina ir tas, ko winsch dshws buhdams nehfa fawâ lungi. To Eskimofi jehlu usmehre us salas gatas un ehd ar fmeigaku muti, kâ mehs fweest ar maifi. Tâ smehre esmohst satgana un fmekejoht pehz fshbekla. Behz tahs smehres teem atkal jo fmeigaki tee breecha tauti, wismihtal tee no pakat-ziflahm. Eskimofi ir ihsti gatas-ri-jeji; weens patš wihsrels weenâ reisê war apeht 9 lihds 10 mahzinas gatas, un kad winsch kreetni va-ehdis, tad winsch apgulstahs augfchpehdu un leel fawai feewai few til ilgi tautu gabalinus bahst mutê, kamehr tas wairs newar palu-ftetees. Siltas rohna afinis ir wina mihtlakais dshreens.

Laudis us Barkowes falas, kas til pa wasaras-mehne-fcheem war eet us jatts un laschu-fweijas, wasarâ ehd til diwreis par deenu. Seemâ tee neko nestrahda, un tad ehd

zauru deenu. Sawu ehdeenu tee wahra kohka pohdâ. Tee nokarse papreelch afminus un met tohs galas waj putras-pohdâ eelchâ lai til wahrahs.

Tee eelch Seemel Amerikas muhschigeem mescheem dshwo-dami Indijaneefchi nesina nekahdu leelaku preeku kâ kad tee fawu draugu war usnemt ar funa-gaku, zaur ko tee grib nosihmeht, ka ir wini fawam draugam grib buht til ustizigi kâ funi. Bes tam winu pameelajami gahrdumi ir lahfschazifkas, bifela kupri un breechu mehles.

Beigas mehs efam aijzelojufchi Ugunseemes seemetgalâ pee Araukanu tautas. To meschonu leelakais usturs ir aitas-gata. Tee dshwu aitu aif pakalkahjahm pakar pee kohka, pahrgreesch tad winai rikli un laisch tahm afinim eetezeht kahdâ trauginâ, kas ar fahli famaisitas der par gahrdu dshreenu. Tad tohp aita usschkehrta un tahs eelchahs, kâ ta labala data, ka ir iswahritas. Behz tam nowelk aitinai ahdu, pahzeht pajchu teescham mugurkula widu pufchu un tad latru pufi us kohka usdurtu jep pahr uguns leefmahm.

Winu leelakais gahrdums ir „nachi,“ un tas tohp tâ fa-taifhts: Dshwu aitu pakar pee preelchlahjahm, tad pahrgreesch winai rikli un eelch tahs bahsch eelchâ fahli un piparus zil til leen. Behz tam pahrgreesch kakla leelo dshflu un laisch tahm afinim tezeht eelch baljarihfles, tâ ka tahs ar wiseem pipareem un fahli eetel eelch plauschahm. Lohps tad ustuhsto un nonihst ar leelahm fahpehm. Zilwefti to flata ar aukstu prahtu. Aita tad tohp usschkehrta un plauschahs isnemas, kas ir peepildijufchahs ar afinim, pipareem un fahli. Tee plauschi tohp fchkehlès fagreesst un itin filti un jehli weefcem zelti preelchâ, un tas ir tas „nachi.“

Uguns-semes tuwumâ buhdami eesim uguni eelchâ un ap-flatim no kam tee uguns-semneeki pahrteek. Tee nabafini ehd siwis, juhreas-fuhnas un klawas-kohka peepes, bet winu leelakais preeks ir, kad juhra kahdu nojprahgufchu wafimi ismet malâ. Tilihds ka tahds milsenis tohp pamanihst, tad wina meefu apfeds mast, warafarkani zilwezini, kas ar fawem nascheem tam greesch gabalus no meefas ahra, un lai zits tam pirmam greefjam to nogreesto gabalu nepanentu, tad winsch tam igreesch zaurumu un to few pahr galwu usmauz us kakla. Ar rohlahm tas nu war greeft wehl zitu, jeb gaintees, kad tam kahds to gribetu atnemt.

Uguns-semneeku leelakais palihgs un draugs ir funs, kas mas no auguma, bet weegli eemahzams un pee tam til wil-tigs kâ lapsa, kas it ihpafchi pee sweijofchana teem ir leels palihgs. Kad siwis juhreas malâ fapulzejahs, tad tee funi ar rinki aispeld tahm preelchâ juhreas pufê, eeflehd to siwu pulku no wisahm pufehm un ar kahju plurfchkinafchana tahs dshen eelch tihtla. Kad funi fawem ihpafchneefcem wairs newar dereht, tad tee us fawu rohku eet putnus kert un sweijohst. Kaut gan zaur to israhdahs, ka Uguns-semneeks fawu funi turetâ nowahrtâ, tad tomehr tas tâ naw; jo kad seemâ wehra krahz un sneegs birft, ka nabags uguns-semneeks newar tilt plazi few pahrtiku gahdaht un bads to speelch fawu funi nokaut un apeht, tad ari winsch to taupa. Sunu weetâ winsch tad mihtal nokauj kahdu wezu feewu, kas nekam wairs naw deriga. Tahs noschelojamas uguns-semneeku feewinas, kas nokaufchana krihti par uputi, tohp tâ nonahwetâ. Papreelch fakur leelu ugun, us uguns usmet safu lapu sarinus, tâ ka uguns no tam apflahst. Nu nogulda feewinu us ta nahwesfahrtâ, eebahsch winas galwinu eelch teem kuh-

poſcheem tſchuſchleem un tura to til ilgi tur eelſchâ, kamehr futa, karſtums un kwana to noſlahpina. Tad winas meefas galwgalu apehd wihriſchki, kahjgalu ſeewiſchki, bet paſchu to runpi aiſmet prohjam.

Beigâs wehl peeminu, ka wiſu pah meſchonu ehdeeneem eſ wehl nebuht ne-efmu iſtahtijis. Man ſchkeet, ka pateefibâ neweens no mums ne-etu pee meſchoneem uſ meelaſtu, bet katrs tagad ſajihſ: Deews ſwehti muhſu deeniſchku maiſiti!

F—on.

S i n a s

par juhras ſkohlû klafechm Dezembera m. 1875 g.

Schogad tika wiſaugſtafi ſchahdas 8 juhras ſkohlû klafes apſtiſprinatas, tâ ka wiſpahrigs juhras ſkohlû ſkailtis tagad lihſ 29 ſneedsahs.

2. Maijâ tika apſtiſprinatas:

1) Kurfemes gubernijâ, Grobinas aprinki, Palongas dſimt-muiſchâ netahlu no Bruhſijas rohbeſchahm. 2) Kurfemes gubernijâ, Talsu aprinki, Anguru krohna muiſchâ, tuwu pee Widſemes rohbeſchahm.

Scho abeju ſkohlû likumi buhs tahtak laſami.

8. Auguſtâ tika ſchahs ſkohlûs apſtiſprinatas:

3) Kertſchas pilſſehta. 4) Sewaſtopoles pilſſ. 5) Goloi (plikâ) ohſtâ netahlu no Cheronos pilſſ. 6) Alkerman pilſſ. 7) Baltiſchportê, Igaunu gubernijâ. 8) Onegas pilſſehta, Archangelos gubernijâ.

1874. gadâ bija 5 ſkohlûs apſtiſprinatas; 1873. g. 4 ſk., 1872. g. 3 ſk.; 1871. g. 2 ſk.; 1870 g. 2 ſk.; uſ tahdu wiſſi iſnahk no 1870—1875 gadami 24 ſkohlûs.

Iſ Juni mehneſcha ſinahm 1875 g. ir redſams, ka lihſ ſchim gadam ir tikai pawijam 21 juhras ſkohlû bijuſe, no kurahm iſnahza: 6 tikai uſ muhſu wiſahm trim deeniwidus juhrahm, 5 uſ Balto juhru un 10 uſ Baltijas juhru. No ſchim beidsamajahm 10 ſkohlûhm nahza 6 uſ Kurfemes guberniju, kurai, ka pirmit iſrahdihts, tagad wehl 2 turklah apſtiſprinatas. Un ta, Kurfemê, uſ 350 werſtu garu juhras kraſtus, preeſch 15,000 jeb ja dauds 20,000 ſweineeku un tahdu, kuri pee juhras dſihwo, iſnahk tagad 8 juhras klafes jeb ſkohlûs, preeſch kuru uſtureſchanas krohnis iſgada dohd (eelſch tam tohp eereſkinata aridſan inſpektora lohne un beſ tam wehl krohna nodohſchanas rakſti, par labu tahm juhras ſkohlûhm Feliksbergê, Alawâ un Angurds) gandrih 12,000 r. f. No ſchim 8 ſkohlûhm tikai weena, Leepajas, (kura no 1861 gada ſakoht, arween par 500 f. r. katrâ gadâ, no tautas apgaismoſchanas miniſterijas dabu), paſtahw jaw labu laiku, prohti 32 gadi. Wiſas zitâs ſkohlûs ir no 1870 gada apſtiſprinatas. Kâ tizams, tad daudſeem tas ehromoti rahdiſees, ka til dauds krohna naudas tikai uſ ſcho weenu gubernija teel iſtehrets, kur lihſ 1870. gadam tikai Leepajâ un Wentſpili kahdi fugi bija preeſch tahtakas juhras braulſchanas, bet juhmalneekem, Latweeſchu ſemneekem, nemaſ wehl tahdu fugu nebija. Bet ſchê peeder wiſs gohds deht iſmeleſchanas (iſluhgſchanas) tagadejam Kurfemes gubernatorim Lilienseld L. Kad winſch 1869 gadâ Kurfemes gubernatora amatu uſnehma, tad winſch dabuja no manis wiſas ſinas un awiſchu rakſtus par juhras ſkohlûhm Wahzu un Kreewu walodâ, kuri no manis 1856tâ gadâ bija ſaraktſiti: pehdigee rakſti jaw 1867 gadâ gar wiſeem Kreewijas juhru kraſteem

ſinami. Ta naudas ſameſchana preeſch tam notika uſ Maſkawas Kreewu awiſchu (Московскія Вѣдомости) luhgſchanu 4. Juni, 1866 g. № 122. Bet iſnemoht Sumas meeftinu un Kurfemes guberniju, ſchee rakſti laudis nekur neſajehla eelahroſchonu pehz juhras ſkohlûhm, pehz jauna likuma no 27. Juni 1867 g.; barona Saſa lihdiſeetiga atſaulſchanahs 1868 g. uſ Sahmu ſalas drihſ apluſa, bet tahdas paſchas atſaulſchanahs no daſchadahm deeniwidus pilſſehtaſhm palika daſchâs teeſu kanzelejâs par noſlehpumeem, kuras ka-tram peerahdija, kas uſ ſcho leetu nopeetni luhkoja, ka ihpaſchu beedribu wajagoht eerikteht, kura par to ne-awniſe ruh-petohs, ka juhras ſkohlû ſelſchana pee mums waretu plaukt. Tikai Kurfemes gubernators eeſahka ar mani ſchâi leetâ plaſſchaku ſaraktſichanohs un atbalſtidamees uſ pirmit peeminetu rakſtu peerahdijumeem, ka Kurfemei 17. gaduſimteni herzoga Jehkaba laids (1642—1682) prahwas andeles un kara fugi efoht bijuſchi, tapat kâ ari ſawas ihpaſchas kolonijas uſ Tobago ſalas Widus-Amerikâ un pee Gambes upeſ, wakara Afrikâ, ſahla til nopeetni waldiſchani deht juhras ſkohlû apſtiſprinajchani preeſch Kurfemes luhgſ, tâ ka waldiſchana pamaſam weenu ſkohlû pehz ohtras apſtiſprinaja, wehl pee tam ihpaſcham juhras ſkohlû inſpektoram ihpaſchu algu no-ſpreedama. Tâ ka Uinaschu juhras ſkohlû, Widſemê brangus ſohtus uſ preeſchu ſpehra, tad ari waldiſchanai uſ ſcho ſwehtigu darbu luſte radahs, tapat ari rakſti, kuri Uinaschu ſkohlû par labu Latweeſchu awiſes iſlaiſti tapa, greeſa ari nemahzitahs tautas uſmanibu eelſch Kurfemes uſ juhras mah-zibahm un uſ juhras braulſchani. Tagad, kamehr diwas pir-mahs ſkohlûs Kurfemê 5 gadi paſtahw, zitâs diwas 3 gadi, weena — 2 gadi, un diwas mulai kâ atwehrtas — kâ redſams, newar wehl nelahdus leelus augtus pagehret, bet to-niehr japraſa, kahdi augli taſſchu praktikâ ir panahkti. Uſ ſcho praſiſchani dohd mums ſohi preezigu atbildi norahditajs par tahti peldoſcheem kugeem Kurfemê, kurſch pehz beedribas luhgſchani uſ Kurfemes gubernatora L. pawehli no Kurfemes juhras ſkohlû inſpektora 10. Oktoberi 1875 g. apakſch № 192 mums peeſuhrits ir. Schis rakſts uſrahda Leepajas pilſſ. 29 tahti peldoſchus kugus, kuri 3053½ laſtas neſ-teeſa, ſchini ſkailtâ ir tikai 2 ſemneeku fugi ar 144 laſtahm, tâ ka Leepajas wahzu juhras ſkohlû tikai ſohi maſ ſpeh-attihſiht paſtahwigu kugnezibu ſtarp Latweeſchu ſemneekem; Wentſpili 26 fugi ar 1541 laſtu, ſchâi ſkailtâ bija jaw 5 ſemneeku fugi ar 227 laſtahm. Beſ tahm peedereja wehl tahdeem ſemneekem, kuri nedſihwo pilſſehta, 25 tahti peldo-ſchi fugi ar 1999 laſtahm. Pawijam teel uſ Kurfemes juhras kraſteem 80 tahti peldoſchi fugi rehkinati ar 6593½ laſtahm, no kureem 32 fugi ar 2370 laſtahm, Latweeſchu ſemneekem peedereja. Scho 80 kugu ſkailtâ atrohnahs tikai 3 damifugi ar 216 laſtahm (Leepajâ). Schee ſkailti mums ir daudſkahrtigi eewehrojani.

Schee mums peerahda wezu pateefibu, ka ſehgetu kugoſchana Baltijas juhrâ brangu peknu atmet, ne tikai Bruhſcheem (kuru ſirgoſchanas ſlotê lihſ 1. Janwari 1875 g. tikai 6 procentes damifugu atradahs), Sweedreem, Norwegeeſcheem, Dahneem, Pineem un Uinaſchneekem Widſemê, bet ari Kurfemes ſemneekem, kilihſ ka juhras ſkohlûs wineem dohs eeſpehju uſ paſtahwigu kugoſchani. Beſ tam ir wehl ſchi leeta eewehrojama, ka maſajeem ſemju un meſchu ihpaſch-neekem no Wahzu fahrtas, Kurfemê neweena tahti brauldama

fugu naw. Tai peeminetâ norahditajâ neweens fugis naw peesihnehts, kas kahdam masas muishas ihpafchneekam peederetu, kaut gan, kâ dohmajams, ziti no fcheem muishu ihpafchneekem, semneekem kahdu drufku naudas pehz fugu buhwes buhs aistleenejuschi. Widsemê ari gandrihs tapat eet; awisês „Морской Сборникъ“ 1866 g. № 10 man bija eespehjamâ usrahdiht, kâ tahti braukdamu fugu flaitlis, kuzich muishu ihpafchneekem peedereja, tohti masâ bija pret semneeku fugu flaitli. Wiswairaf eewehrojams ir tas faks, kâ tabs nezil iigi eeriktetahs juhras fohlas kursemê jaw tabdus pajchus auglus usrahda, kâ Minaschu fohla Widsemê: winas rada ahtrâ laikâ tirgoſchanas floti pee semneekem ir pat wehl pee muhju likumeem un pee tahm zitahm wehl turklaht nahdamahm gruhtibahm preeksch muhju juhras fugneezibas, kuras muhju pilsehtneeki par til nepanesamahan tura, kâ pee wineem gandrihs nemas kreewu fugneeziba ne-esoht eespeh-jama. Pat Rihga eet atpakal tai laikâ, kamehr semneeku juhras krasii ar milsu fohsteem fugneezibâ us preekschu eet. Rihgâ israhdijahs 1874tâ g. leela pamasinaſchanahs sehgetu andeles flotê (us 1. Janwarî 1874. g. tur bija 63 fugi ar 7982 lastahm, bet us 1. Janwarî 1875 g. tikai 51 fugi ar 6997 lastahm), kamehr damfugu flote tapat tê bija (9 damfugi ar 1048 sirgu ſpehkeem un 1269 lastahm). Schee gadijumi ir weegli ſaprohtami, bet ſchê eeksch til ihfa pahrfkata es par ſcho newaru plajchaki runaht. Mums peeteel tas ſwarigs eewehrojums, kâ juhras fohlas us wisadu wihsii un tohti ahtri andeles floti radihs, teem semneekem, kuzi ar pretſchu weſchanu darbojahs, rohlas atraiſihs us brihwu darboſchanohs, prohti us tahtu juhru braufſchanu un apmel-leschjanu ſlubinahs.

Wisadi ſchê ir waijadſigs laſitajeem iſſtahſtiht, us kahdu wihsii Widsemes un kursemes pretſchu wedeji no ſawa masa pretſchu wadaſchanas amata ir eespehjuſchi pirmo, jo gruhtho ſohli us tahtu braufſchanu ſpert. Minaschôs, eeksch Widsemes, parahdijahs ſchi leetas praktiſki jo weegla. Skohlotaſs Dahl k., kâ prahtigs un drohſchs fugneekâ tahtâ juhras braufſchanâ, iſſkaidroja pirmajâ ſemâ, tapat uſanguſcheem, kâ ari wezeem pretſchu wedejeem, fugu ihpafchneekem, wiſus labumus, kuras tahtâ juhru braufſchana mums neſ, un iſſtahſtija ari wehl, kâ ar teem pajcheem wezajeem, masajeem pretſchu fugeem, ſinamôs rahmôs waſaras mehneſchôs us tahtahm ſemehm brautt waroht. Behz ſchihis iſſkaidroſchanas uſtijeja winam ſemneeki weenu no winu wiſulabakeem, wezajeem andeles fugeem, pee lam wina fohlenu par wina matroſſcheem bija.

Deeſa, pirmajâ waſarâ Dahl k. wineem bija tikai 1300 f. r. ſapelniſis, beſ ſawas algas, kura 300 f. r. iſſtaſtija.

Par ſcho ari wehl til masu, ſkaidru eenahſchjanu ſemneeki tâ iſbrihnejahs, kâ wini winam ohtrâ waſarâ beſ nelahdas preti runaſchanas to fugi dewa. Schoreis eenehma Dahl k. preeksch ſawa ſaimneela, ſemneeka Jana Mikelfona 1900 f. r., kas kahdu masu leetu wairaf iſtaſija, nefa wideja eenahſchjana par pretſchu wadaſchanu turpat gar kraſteem. Treſchajâ gadâ, kad ziti no Dahl k. fohleneem elſameri nolika un us tahtaku braufſchanu leezibas ſihmes dabuja, tad jaw Dahl k. atrada winds palat daritajus eeksch Baltijas juhras apbraufſchanas, un tad lihds Anglijai, Hollandei u. j. p.

Kursemê, kur wiſi fohlotaſi par waſaras laiku us tahtaku juhras braufſchanu nedewahs, apkaweja gan wairaf fohlus, kuras bija waijadſigs wairaf us preekschu ſpert. Tapat fohl

inſpektoram, kâ ari fohleneem, waijadſeja pajcheem preeksch tahtakas braufſchanas us wahzu fugeem Wentſpilê un Rihgâ matroſſchu un fuga puiku weetas mekleht, kas wineem daudsreis ari nemas ne-isdewahs.

(Turpmat wehl.)

Sihki notikumi is Rihgas.

Ilgahjuſchas ſwehſdeenâs rihâ pulſſien 3 kahru eelâ Blechſteina namâ iſſpruka pee galdneeka Chlerta uguns, ſaur to neween wiſs Blechſteina namâ nodega, bet ari Schukowa namâ, kas tur blakus bija. Uguns-dieſheji mas to wareja lihdscht, jo kohka nami ſchê ſtahw weens pee ohtra un tamdeht uguns-dieſhejeem bija jagahda, kâ uguns tahtak ne-iſplaitohs. ſaur ſcho uguns-grehtu dauds zilweku dſihwibas nahza leelâs breeſmâs, jo naktis laikâ laudis guleja un tikai tad pamohdahs, kad glahbſchana jaw bija gruhthi iſdarama. Daſchi lehza pa lohgeem no ohtras tahſchas ſemê, ſeewas ar behrneem laidahs pa ſtrikeem us ſemi, ziti atkal bija jaglahbj ſaur uguns-dieſhejeem. Tai gan zil ſpehdami glahbahs un tika glahbti, tad tomehr daſchas dſihwibas gahja bohjâ. Starp ſadeguſcheem atrohdotees laiwneeks Blawneeks un tad weena atraine ar ſawu pee-auguſchu meitu. Weens behrns ſtipri ſaſitees. Tas bijis tâ: uguns-dieſheji iſglahbtohs behrnus metuſchi no augſchas ſemê, kur ziti tad tohs us rohlahm uſnehmuſchi; bet weenu no tâ meſteem behrneem tee apakſchâ ſtahwedamee duhmôs ne-eeraudſijuſchi un tâ tad behrninſch nokritis ſemê. — Nodeguſcho namu eedſihwneeki pa leelakai datai bijuſchi nabaga laudis un ugunim naktis laikâ uſbruhkoht wiat neko neſpehjuſchi iſglahbt, tikai ſawu kailu dſihwibu.

Sina pahr uſſaukteem Rihgâ.

Mafchinu kuhwetajis Johann Koſchull ar Johannu Bergholz; pulſſienu taiſtajas Hermann Grambow ar Annu Danneberg; ſabritas ihpafchneeks Offenbachâ pee Mainas, Joh. Jakob Moench ar Kath. Luiſt Minus; bekers Friedrich Wilh. Langhante ar Wilh. Eugendreich Kraemer; gubernas paſta-ekſpedijijas eerehdnis Joh. Friedr. Reimann ar Juliu Nat. Boh; ſedlineka ſellis Theodor Guſtav Karl Woldemar Wenzel ar Johannu Amaliju Elij. Spliet; architekts Odeſâ Paul Geint. Klein ar Digu Adol-pphini Wächter; gimnaſijas fohlotaſis Karl Heinrich Robert Barz ar Auguſti Anders; ſedlineeks Karl Lappinsky ar Idu Henſel; atkaiſis ſaldats Pehters Grahmatin ar Annu Purrin; biketneeks Mikel Swihſul ar Dahrri Sander; tuga kapteins Pehter Heinrich Dunte ar Chriſt. Mariju Dreffelt; diebreenu pahrdewejs Hans Steinhof ar Kath. Kruhming; ſtrahdneeks Karl Ullmann ar Trihni Kalmn; aiſtawneeks Ludwig Müller ar Mariju Rutofſky; ſtrahdneeks Jahnis Saks ar Lihti Seidelmann; muhrneeks Karl Weiſmann ar Luiſi Annu Karolini Sehje; ſtrahdneeks Kriſch Miſchta ar Dahrri Wait; rentneeks Jahn Seltin ar Annu Sillmann; diſchlers Anſs Ehdum ar Marri Auſinbach; biketneeks Anſs Zurfchewſky ar Karol. Grünfeldt; ſabritas ſtrahdneeks Karl Swirgsding ar Scharl. Frideriki Janſohn; diſchlers Johann Janſohn ar Eliſabeti Janſohn; ſtrahdneeks Dahw Breede ar Annu Kirrejs; bekers Karl Ed. Labs ar Mariju Reimann.

U t b i l d e s.

J. R. — R. Attaiſnojumam buhs ſapaleek ne-iſſeetotam. Raugat to tur iſſeetah, kur apwainoſchanas bijuſe.

F. Str. — W. Juſhu rakſtu tikai waram uſnemti, tad to no tureenas teefas waldbibas leelat apleezinaht.

Redakcija.

Sludinaſchanaſ.

Tai 21. Merzi ſch. g. ir Maſkawas Ahr-Rihgā daubf familijas zaur uguns-grehtu leelā truhſumā krituſchās. Tadeht eſ daru ſinamu wiſeem lihdj-zeetigeem un arweenu truhſumā palihſedameem, ſa preeſch teem nelaimē kriufſdeem tils Millera drufatawā mihleſtibas-dahwanas preti neantas.

Bahrinu-tehnu, Kompredia L. luhſju, tahs peeneſtas dahwanas pehz ſawas ſinaſchanaſ iſdaliht. Rihgā, tai 24. Merzi 1876.

Bezatais poližeimeiſters, palkawneekſ: Reichardt.

Sludinaſchana.

Rihgās-poližeim waldiſchanaſ ir eeſuſtiti diwi ſemneeku ſirgi, weens melns un ohtes bruhns (Fuchſ) lahdus 8 gadus wezs ar eejuhgu un dehtu wahgeem uſ dſelſu aſim.

Teē, lam augſchā mineti ſirgi ar eejuhgu un wahgeem peederetu, teel zaur ſcho uſaižinati, deht ſawa ihpaſchuma ſanemſchanaſ 8 deenu laiſā ar tahm waijadſigahm ihpaſchuma peerahdiſchanaſm peē Rihgās poližeim-waldiſchanaſ peeteiltees.

Rihgās poližeim waldiſchanaſ, 18. Merzi 1876.

Rihgās wezatais poližeimeiſters un palkawneekſ: Reichardt.

Lehdurgas, W i d r i ſ c h u, Igates, R a b a s un Injeema

Rihgā dſihwodameem pagaſta lohjelkeem tils

29. un 30. April

ſch. g. no pulſſien 9—12 pr. puſdeenas un no pulſſien 3—6 pehz puſdeenas Leelā Wanaga mahjuweetā, pret riſtigu pagaſtnalſaſchanaſu nolihſinaſchanaſu, pa-jeſ pahrmihſtas.

Lehdurgas pagaſt-namā, tai 20. Merzi 1876.

Tai 24. 26. un 27. April ſch. g. taps wiſeem peē apalſch rakſtitas waldiſchanaſ peederigeem loh-jelkeem, ſas Rihgā un Rihgās tuwumā dſihwo, Leelā Wanaga mahjuweetā paſes pahrmihſtas.

Bihrin pag.-waldiſchanaſ tai 19. Merzi 1876.

Pagaſta-wezatais: S. Dſiſ.

Suntajchu pils

pagaſta-lohjelkeem, kuri Rihgā un Rihgās tuwumā dſihwo, tils

29. un 30. April ſch. g.

no pulſſien 10 lihdſ 12 preeſch- un no pulſſien 3 lihdſ 5 pehz puſdeenas paſes pahrmihſtas Luſtig (Birk L.) eebrauzamā-weetā.

Suntajchu pils pag.-waldbibā, 3. Merzi 1876.

Tai 14. April ſch. g. tils no Bihrin magaiſhnaſ, krimuldas draudſē.

200 tſchetwertu rudju

pahredohti waicraſjohlitajeem pret tuhliſ ſkaidru iſ-malſaſchanaſu.

Bihrin pag.-waldiſchanaſ, tai 18. Merzi 1876.

Wezatais: S. Dſiſ.

Pag.-ſkohlotajs

ar labahm leezibahm, luſch ari Bahzu un ſkreemu waleeā prohſ mahjibu paſneegſ, teel preeſch Sun-tajchu pils pagaſta mellehts. Peeteilſchanaſ un notaiſchanaſ peē Suntajchu pils pagaſta-waldbibā tai 9. Juni ſch. g.

Suntajchu pils pag.-waldbibā, 3. Merzi 1876.

Torſa-greeleji

atrohd darbu Bihrin-muiſchā, krimuldas baſnižas draudſē.

No jensures atwehlehts. Rihgā, 26. Merzi 1876.

Driſehis un dabujamſ peē bilſchu- un grahmatu-driſetaja Ernſt Blates, Rihgā, peē Behtera baſnižas.

Krohna Maſ-Salweſ pagaſtam, Jaunjelgawas ap-riakti, ir no Zurgeem 1876

ſkohlotajs

waijadſigs; lohne paſtahw; ſkaidrā nauda ſimtu ſeptiadeſmit un pezi rubli f., dahrsſ, depotata ic.

Tadeht teel ſkohlotaji laiſnigi uſaižinati, kuri wehletohs minetu weetu uſnemt, tani 7. April ſch. g. ar ſawahm leezibas- un atlaiſchanaſ-grahma-tahm peē ſchihſ pagaſta-waldbibāſ peeteiltees.

Maſ-Salwe, tani 19. Merzi 1876.

Pagaſta-wezatais: F. Bigge.

Umpartmuiſchā

(wahj. Wiexen), Kurſemē, Bauſtas aprinti, Wez-muiſchās baſnižas draudſē, trihs juhdſes no Rem-beta dſelſezela ſtanžijas, war apprejeti kalpi pret iē peeminetu gada lohni weetas dabuht:

Seſchpadſmit mehru ruſu (mehrs 20' gahrſchu), ſeſchpadſmit mehru meſchu,

weeenu mehru ſirnu, diwdeſmitpezi rubli naudas,

puſpuhraweetu ſemeſ preeſch lineem,

weeenu treſchu daku puhraweetas preeſch lartupeeem,

trihs weſumi ſeena no ſeſchi pehdi jeb latru no diwi birlawi,

puſbirlawu pelawu,

iſchetri weſumi ſalmu, puſi rugaju, puſi waſareja, latru no ſeptimi pehdi,

dahrsā gabalu,

puſaſi mallas un ſaufus ſarus til žit waijadſigs.

Kalpi, kuri tahdu weetu grih peenemt, lai panem weenu ſihmi no ſawas pagaſta waldiſchanaſ, tad wineem iſeſchanaſ ir brihwa.

3 e h ſ i s.

No Behſu rahtes teel zaur ſcho wehl ſinamſ da-rihts, ſa Behſu pilſehtā tils ſchahdi tirti notureti, prohſti:

22. un 23. Janw. lohpu- ſirgu- un krahm-tirguſ;

19. " 20. April " " " "

11. " 12. Juni " " " "

11. " 18. Juni krahm-tirguſ. 2

16. " 17. Oktob. lohpu-, ſirgu- un krahm-tirguſ.

No Behrſu-muiſchās waldiſchanaſ, Widſemē, tohp zaur ſcho ſinamſ darihts, ſa taſ 18. April ſchepat noturamſ ſirgu- un lohpu-tirguſ, newis uſ to 12. April, bet ſchogad ſtarpā nahldamas ſwehtdeenas deht

pirmdeen tai 19. April

tils noturehts. 2

Muiſchās waldiſchana.

Sirgu tirguſ

tils ſchogad deht ſwehtdeenas tai 19. un 20. April Umurgas draudſē peē Ahter Luhding krohga noturehts. 2

Harmoniumſ

ir par nepahrgrohſamū ženu par 30 rbl. pahredoh-damſ. Schis ir preeſch laut-ſkohlahm ihtſi derigs un war apſlatiht Geſch-Rihg. leelā Kaleju-eelā N 44b.

Jauns-kugis,

apalſch ubdens lā ſinkera, augſchā lā krawela ku-gis buhwehts, lihdſ 150 ſtandardu leels, ſtahw Miſl-grahwi preeſch pahredohſchanaſ.

Tuwalas ſinas dabujamas peē lugu-mallera Karl Berner.

Triſchās dahrsā-ſaknu, puku- un preeſch ſemtopibas waijadſigas ſehklas un ſtahduſ peedahwa S. Gogginger, Sinderu-eelā N 10. 6

Wans dſihwohtis tagad ir Schluhau-eelā N 15, diwi trepes augſti.

Runas-ſtundas no 9—11 no rihta 2 Adwokats F. Weinberg.

Zaur ſcho paſinoju, ſa eſ Rihgā par

adwokatu

eſmu nometees un ſa teefas darifchanaſ ideenas, bej ſwehtdeenam un ſwehtu-deenam, eſmu runa-jamſ: preeſch-puſdeenas no plſſt. 9 lihdſ 11, pehzpuſdeenas " " 3 " 4.

Rihgā, 21. Febr. 1876.

Alphons Buettner,

hofgerihts- un rahts-adwokats Kalku-eelā N 7, 2 trepes augſti.

R i h g a s

weeglee fuhrmanu ſaimneeki,

kuri peē muſſu beedribas peedewuſchees, teel luhgti ohtreem tai 30. Merzi ſch. g. pulſſt. 9 no rihta, ſanahſt Behterb. Ahr-Rihgā, Smilſchu-eelā N 29.

ſa wehl ſahbi grihetu peē mums dalibu nemi, lai atnahſ noſajitā deenā. 1

Triſchās, labi dihgtoſchās puies un wiſas dahrsā puku ſortes ir par lehtu ženu da-bujamas peē dahrsneeka

Saase, Kohlu-muiſchā.

Kreemu walodas mahziba

no H. Allunana I. daka, ohtā pahrlabotā un pa-wairotā druſā, ir tagad gatawa un dabujama ap-gahdataja

Andrej Wirſa grahmatu-bohdē

Rihgā peē Semes-wahrteem. Waſſā 40 tap.

Rihgās Latw. beedriba.

1) Swehtdeen, 4. April, — teaters.

2) Pirmdeen, 5. April, — baſle.

3) Swehtdeen, 11. April, pulſſt. 4 p. puſd. gene-ral-ſapulže, deht truhſtoſchu runaswihru jel-ſchanaſ.

4) Tai paſchā deenā pulſſt. 5 — runas-wihru-ſa-pulže. Preeſchweeziba.

Pawafara beedriba

tai 5. April 1876, ſa ohtā leeld-ſwehttu deenā

w e e ſ i g s - w a k a r s

ar danjoſchanaſu, pa ſtarpam dſeedaſchanaſ.

Sahſkees pulſſt. 6 wal.; beigkees pulſſt. 4 no rihta.

Maſſa beedru lungeem 30 kap., kumbſehm 20 l.; nebeedru lungeem 40 kap., nebeedru kumbſehm 30 l. NB. Beedru-ſahrtas uſrahdamaſ, nebeedri teel zaur beedreem eewefi.

Komiteja.

3 e h ſ i s.

Teaters

2. un 3. leeldeenā, pulſſt. 6 p. puſd.

1. w. 75 l., 2. w. 50 l., 3. w. 30 l. Beedreem pret ſch. g. beedru-ſahrtas uſrahdohſchanaſu 50, 30, 20 l.; beedrenehm 1. w. 30 l., beedru ſewahm ta-pat lā wiwu wihreem.

3. leeldeenā pehz teatera

w e e ſ i g s w a k a r s.

Beedreem 40 l., beedrenehm 20 l.; zaur beedreem eewefteem ſungeem — lauzeneekkeem 75 kap., eewe-ſtahm dahmahm 30 kap.

3. L. L. S. teatera komiteja.

Ro poližejas atwehlehts.

Te klahſt peelikumſ ar ſludinaſchanaſm.

Beelitums pee Mahjas weefa № 13, 27. Merzi 1876.

S a n k a.

(Statees № 12. Beigums.)

„Es klausijchu,“ Ganka atbildeja, „zil tahlu behrna paklausiba sneedsahs. Swini manas deribas, fwini kashas, bet es tew wehl reis faku, ka tu mani Milintas rohlās nekad neredseji.“

Marko raustija plezus.

„Meitenes muldeschana,“ winsch teiza. „Nahl laiks, nahl padohms! Scho wakar, faku es tew wehl reis, tiks tawas deribas fwinetas.“

Winsch greefahs aplahrt, gribedams lauka eet. Te nahl winam preti Wuls, wina 17 gadu wezs dehs, apbrunojees it ka kad winsch gribetu us kara lauku dohteēs.

Tehws winau brihidamees usluhoja.

„Ko tad tas lai noshme?“ winsch prasija. „Us tureeni?“

„Us tureeni, kur tagad latra wihra weeta ir,“ bija Wuka atbilde, „us tureeni, kur tas eenaidneeks mahjo, kuresch, lai gan no muhsu asinim zehlees, muhs apspeesch un laupa, lai waretu plajchi dsihwoht un iaudis, kahds Milenko ir, uspirkt, ka Zuhdi Zuhdaju uspirka, lai Pestitaju nodohd.“

„Ka tu drihsti fawu nahlamo radineeku par Zuhdaju no-faukt?“ Marko blahwa.

„Tew ir brihw, winam fawu meitu par feewu doht, winai ir brihw tewi klausiht un par Milentas feewu palikt, bet es winam radineeka wahrdu ne muhscham nedohschu.“

„Paleezi!“ Marko kledsa, un wina balsi atskaneja breef-migas dusmas, preeksch kurehm zitreis wina behrni drebeja, bet tagad palika Wuls pee fawas apnemshchanahs nekustams.

„Tehws, ir laiki un leetas, kur ari tehwa balsi fawu waru saude, tee ir tagad nahlfuchi, jo ta asinaina tehwijsa fawz! Waj ne-est dsitdejis no Turku breefmu darbeem, no winau trakuma, ar kuru wini scheid plohshahs? Waj neredseji, lai nu gan no tahleenes, tomehr ar sawahm azim, ka Kaslo leesmas dedse, ka wini Trebinje 10 muhsu brachtus gabalds fakapaja; waj nesini, ka tee negantneeki nedf firmgalwjus, nedf kuslus behrnus nedf wahjus feewischlus taupa? Tahds brih-schds ir latra peeklahjums, brahieem palihga dohteēs un ne ar wiltneekem meeloteēs,“ Wuls atbildeja ar tahdu balsi, kura tiklab tehwa peenahlama zeeniba ka ari pascha patstahwiba bija manama.

„Swehti mani, tehws, us kautinu preeksch tehwijsa,“ winsch teiza wehl ar luhgdamu balsi, tehwan us zeteem preekscha nomefdamees.

„Sawu swehtibu es tew newaru doht, nepaklausigais dehs,“ tehws atbildeja, bet wina balsi bij tapuse mihlsta, jo wina sirdi behrna mihlestiba fahka pahwareht; warbuht winsch buhtu peelaideēs, bet wina zeefsidiba ween tik winau notureja, ta ka winam bij prosham ja-eet, lai behrni wina sirds zihni-schanohs nedabutu maniht.

„Nu tad swehti Tu mani, dahrga mahja, lai tehwijsa swehtiba man tehwa swehtibu atlihdina,“ teiza behdigi Wuls pee Gankas greefdamees.

Wina frita winam ap kaklu, speeda fawas luhpas us wina peeri un teiza:

„Ja mana swehtishana tew kahda wihse war dereht, tad es tewi swehtijn tuhkstosch un atkal tuhkstosch reis us tehwijsa aistahweshanu un manas luhgshanas tewi us kattu fohli

parwahis. Al, kadeht ir es newaru lihds ar tewi fawu teh-wiju aistahweht!“

Wuls apkehra fawu mahsu:

„Bateizu, tuhkstosch reises pateizu tew, Ganka!“ winsch fawza winau butschodams, „un kad tehws nekad nenoschehotu, ka tu ar wiltneeku eji draudsibu flehdsis. Winsch tewi nodohs, ka winsch muhsu tehwijsa finteem reisu nodewa. Dsihwo wefela, warbuht us muhschibu!“

Winsch aifgahja ar afaru pilnahm azim.

Tehws negriboht issteepa fawu rohku, it ka kad winsch fawu dehlu klusi swehtitu. —

Bet tomehr tika tai pascha wakarā Gankas deribas fwinetas; Marko buhtu labpraht tagad atlaideēs, ja nebuhtu fawu wahrdu jaw idewis!

Bet wisa isweshana lihdsinajahs wairahl truhweshanai nefa dsihrei. Noskumuse bruchte fehdeja dsili dohmās nogrimuse blakus fawam lihgsnam bruchtganam. Wifs kohschums bij no winas waigeem judis un wina lihdsinajahs wairak marmora bildei nefa laimigai bruchte. Kad gredseni tika atnesti, tad wina redsoht drebeja, un bes weena wahrda pretitunajchanas kahwahs to fawu jew us pirkstu usmaukt, bet tiklihds bruchtganam winau gribeja aplampt, tad wina atgruhda winau ar redsamu eenihshanu no fewis noht; schis to peelihdinaja feewischku bailigam prahtam. Ari Gankas tehws winau apmeerinaja, fazidams:

„Kai buht lai, mihlo snocht, wina ir lohti bailiga. Wifs jofita tik ahtri, ka wina to wehl nebuht newar apkert. Gan buhs zitadi, kad wina wairak buhs apraduse.“

Bruchtganam tizeja, jeb tik lihahs tijocht.

Pehz 14 deenahm wajadseja kahsham buht. Pa to laiku staigaja Ganka nobahluse un noskumuse; par puhru wina nelikahs ne sinoht, tadeht to wajadseja nama fainneezei gahdaht. Laiku pehz laika ari dabuja wina sinas no brahla un Petra, ka winau pulks drihs gataws buhschoht un ar kara rikseem apbrunohts warefchoht drihs to zihni-shanohs ar Turkeem usnemt. Ari pastahstija winai weens isluhks, kuresch Turku lehgeri bij aplenzis, ka Milenko weenumehrt ar Turkeem darbojoteēs un preeksch scheem ari esocht leelijeēs, ka Ganka drihs wina buhschoht un tad ari drihs wisa Markas bagatiba wina rohka kluhchoht, jo winsch jaw ne-esocht gekis, ka laufchoht mantu daliht. No wisa ta Ganka ne wahrdu nefasija, jo wina sinaja, ka winsch winai netizeschoht.

Milenko nu apmekleja fawa nahlmana feewas tehwa mahju it deenas, bet nekad fawu brukti nedabuja redseht, jo schi arweenu, tik lihds ka winsch atnahja, par tehwa pawehli ne-behdadama, fawa kambari atkahpahs, bet Marko apmeerinaja Milenko fazidams:

„Bazeeteēs, mihlo snocht. Drihs buhs kahsas, tad waref deesgan fawu feewinu apluhchoht.“

Zits wihriichkis buhtu jen jaw atkahpees, bet Milenkam bij faws nodohms. Beidscht ari bij kahsu wakars klacht, kura nu pehz tureenas eeraduma, wifahm bruchte draudsenehm no schihs wajaga atwaditeēs. Tai wakarā preezajahs daschadi. Bet Ganka kahsu wakarā gahja par wifam zitadi; ka tur lai preezajahs, kur debese wifapahrt farkana no uguns leesmahm atspihdeja, kur il stundas jaunās sinas no Turku breefmu darbeem nahja! Til Gankas wistuwakee radi un pahri lai-

minu draudsenes bij atnaktufčas, ar bruhti ſcho wakarū pa-
wadiht. Bet ſchi bij par leelu brihnumu ſcho wakarū lohti
lihgama, winaš waigi ſwehloja, winaš azis mirdeſeja brihniſch-
figā uguni. Marlo turpreti ſtaigaja, rohkā uš muguru ſa-
lizis, it dohmigi par iſtabu ſchurp un turp, un newareja ſa-
was meitaš preezibu ſapraſt; winam bij ari lohti nepatiſkamaš
ſinaš peenaktufčas.

Jo kad winſch puſdeenāš laikā no mahzitaja nahja, ar
kuru wiſu preeſch kaſſahm bija notaiſijis, tad winam kaħdš
apfabrt waſadameeš wiħrš bija auſiš eefſchukſtejis:

„Juħu deħlš Wuks leel jumš teikt, ka ſcho wakar juħš
no Turkeem tiſſeet apmekleti, Milenko juħš ir nodewiš. Bet
eſat meerigi, par juħu droħſchibu ari efoht gaħdahts.“

„Baj nu bij pateſſiba jeb johkti, ka pee kaſſahm ari mehdiš
dariht?“

Winſch to tureja driħſat par johkeem, bet winu negriboht
leelš nemeerš mohzija. Kad taš jel buhtu pateſſiba? winſch
dohmaja, jo ſawam nahlamam ſnohtam winſch ne-uſtizejahiš,
bet tomeħr atkal dohmaja, ka ta teeſa nebuħš. „Bagateem
ir arweenu cenaidneeki,“ winſch mehdiš teikt, tā ar ſchodeen.
Winſch tagad noſcheloja, ka Milenkam ſawu wahrdu bija
dewiš. Bet taš nu weenreiš darihtš, tam wajjadſeja tā ari
palikt. Bruhtganiš bij ari lohti preezigiš, Ħanku atkal pirmo
reiš preezigu redſedamiš, kameħr wina bija wina bruhte. Bet
ar wiſu preezibu iſrahdija wina waigš tomeħr eefſchkiġu ne-
meeru, jo winſch alaſch balligi ap ſewi luħtojahš.

Ba tam kaħpa laukā eħrnigāš eħnaš par ſchoġu un ap-
ſleħpaħš aiš žitahm eħlahm. Sunš bija ližis peeſeetš, winſch
nometahš weenai no tahm eħnahm pee kaſſahm un kaħwahš
meerigi glauditeeš. Briħſcheem, kad zaur mahloceem kaħdš
mehneſcha ſtarš paſpiħdeja, tad mirdeſeja pliniſchu ſtoħbri. Tē
uš reiſi funš niħni reedamiš uſleħza, tā ka taš, pee kura kaħ-
jahm winſch guleja, winu nebuht newareja notureht. Ar
weenu leħzeenu winſch bij pahri par ſchoġu un noſweeda
to, taš patlaban wahrtuš walā gribeja taiſiht, gar ſemi.

„Noſchauj to ſuni!“ weena balſš kleeđſa Turku walodā
un erohtſchi bij dſirdami; tai paſchā azu-mirkli leħza daſchi
Turki pahri ſchoġu zaur watejeem lohgeem ſahlē eefſchā, it
kā no kaħda ſinataja pamahziti, un atkal ziti kurnā, tā ka
maſā briħdi wiſi eedſiħwneeki bija ſaſeeti, tił Milenko un wina
bruhte bij walikufchi ne-aifabrti.

„Rohſt ar wiſeem wiħreem! Milenko kleeđſa. „Toħš ſee-
wiſchkuš eš jumš ſchkiħkoju. Bet taupat to namu un wiſu
kaš eefſchā, jo taš ir manš, tā kā ari tu, mana miħla, mana
eſi!“ Ar ſcheem wahrdeem winſch gribeja Ħanku aplampt.

„Œhi, lai nu gan ſinadama, ka palihgi jaw ir tuwunā,
ſtaħweja eefahlumā kā aħmina bilde, jo wina bij glaħbejuš,
bet nekahdu uimahſchanoħš gaidijuſe, bet tagad wina iſrahwa
ſawu dunzi no afohtes un ſneedſahš peħz Milenko kruħtim,
ſajidama:

„Nu tad ſanem ari, negantaiš wiltneekš, ſawu alġu!“

Dunziš ſibeja zaur gaiſu, bet pirmš taš Milenkoš kruħtiš
atſneedſa, tiħa Ħankāš roħka no kaħda aiſkaweta un taš wilt-
neekš krita, kā no launa ſalauſiš, gar ſemi. Tai paſchā
azu-mirkli ſauza weena Ħankai paſiħſtama balſš:

„Ne-aptraipi, miħla, ſawas rohkāš ar ſchi wiltneeka aſi-
nim; kā ſunim buħš winam mirt!“ Piſtole ſprahga, un ar
ſadragatu galwu ſliħka Milenko atpakal, kameħr Ħanka Petru
aplampa.

Tai paſchā briħdi ari Wuks nometahš pee ſawa teħwa
un taiſija toħš ſtrikuš walam, ar kureem winſch bij ſaſeetš.
Ba tam riħbeja ſchahweeni un Turki, kureem wataš nebija
preti tureteeš, krita žiħš peħz žita. Driħſ bij tee cenaidneeki
pa leelai daſai apſchauti un reħš kaħdš tił iſglaħbaħš zaur
beħġſchannu.

„Œhi laimiga uſbruħſchana bij kaħdā wiħſe iſdewuſeħš. Tee
no teħwijāš aiſſtaħwetajeem iſſuħtitee iſluħti bij pahraħtufchi
un teikufchi, ka Milenko ar Turkeem norunajiš, lai ſchee Markaš
mahju ar waru eenem tai wakarā preeſch kaſſahm, jo tur,
kā bagata wiħra mahjā un peħz ſemeš eeraduma, buħſchoht
daudi jaunekleš; ſchiħš buħſchoht tad wineem par laupijumu.
Milenko patš dohmaja Ħanku ar waru ſawā roħkā dabuht,
jo winſch bij pahreezinajeēš, ka wina ar labu wina ſeewa
nepaliſš. Ari gribeja winſch wezo Marku noħaut, lai wina
kraħjumu roħkā dabutu. Ja preeſch Turku teeſahm buhtu
ja-eet, tad jaw winſch zereja wiſjadi attaiſnoteeš. Ba tam
atkal noſpreeda ſchee winu pretineeki apaſch Petra un Wuka
wadifchanaš teem apbeedinateem palihgā doħteeš. Un lai wa-
retu Turkūš labi apnemt, wini paſleħpaħš ſeħtā, bet lai
wajjadſigā briħdi buhtu pee rohkāš, paſleħpaħš Petro ar Wuku
nama eefſchā un mehš redſejam, ka wineem iſdewāħš.

Mahloſchā deenā ſneedſa Ħanka ar teħwa atweħleſchannu
Petram ſawu roħku Gradiskaš jauki greeſnotā baſnižā. Nu
ari Marlo ſweħtija Wuku pee teħwijāš aiſſtaħweſchanaš, jo
nu bij eefſatijiš, ka briħwiba tił zaur ſirdigu preti tureſcha-
noħš panahlama ir. Gradiska winſch waikš newareja palikt,
jo taš jaw bij ſinamiš, ka Turki beſ atreebſchanaš meerā ne-
doħſeeš, tadeht wini no ſawas mantāš neħma žil wareja
un dewahš uš Montenegro. Ari wina jaunala meita gaħja
liħdi uš Žetini žiħſeħtu. Wina 15 gadu oħtriš deħlš, gaħja ar
Wuku pret Turkeem žiħniteeš. Ari Ħanka newareja ſawu
wiħru atſtaht. Wina gaħja winam liħdi un karo tagad duħ-
ſchigi liħdi ar winu. Turki ir jaw daudſreiš preeſch winaš
beħġuſchi, winaš parahdiſchanaħš ween wineem baileš dara
un wini beħġ, tił liħdi wina raħdaħš. Roſenthal.

Kapteinis ar ſawu kuga-puifku.

I. Weħtra! Weħtra!

Rekar ne-atroħd tił beſgaligi tahtu juħraš platumu, kā ſtarp
deenwiduš Afriku un Auſtraliju; mehneſcheem neredš kugineeka
ažš nedš ſalu, nedš koħtu jeb kaħdu kruħmianu. Wiſur, kur
tił azis met, redš tiħai uħdeni un debeſi.

Žił labpraht apſweizinatiu noguriš kugineekš ſchāi uħdenš
tułneſi kaħdu klinti, un taſſchu mumiš weenš atgadijumiš
ſinamiš, kur kaħdš kugiš kaħdu klinti piſti ar leelgabaleem
apſchaidijiš. Seemet-Amerikaš kara ſehgeleja kaħdš Franzu-
ſchu kugiš uš Burboneš ſalu, kura tai augſcham minetā juħrā
atroħdaħš, un nahja wakarā miglā kaħdai klintei garam, kuru
kuga kapteinš par kaħdu Anglijaš kara-kugi tureja. Tuhlit
taš dewa pawehli uš kauſchanoħš ſataiſiteeš un tam cenaid-
neeku kugim klaht peegreest. Winſch kaħduš wahrduš uš to
par cenaidneeku tureto klinti uſſauza, bet kad taš to peeklaħ-
jiġu atbildi neſagaidiya, tad winſch liħa leelgabaluš walā
laiſt. Dſiħſtedami ſkreħja lohdeš pret klinti, bet tiħa atkal
atpakal uš kugi ſiſtaš, un tā tee Franzuſchi dohmaja, ka teem
riħtiġi ar kaħdu Anglijaš kara-kugi bija jajiħnaħš. Tā tee
liħdi pat gaiſmai to mehmu klinti apſchaidija, tad tił wini

ceeraudija, kahds wina pretineeks bija un apkaunoti brauzā tahlaku.

Tahda weentuliga klints, lai gan wina pee meerigās juh-ras patihkama rahdāhs, tohp wehtras laikā par to wifu leelako cenaidneeku.

Kahds leels, warens trihsmaštu kugis brauzā 1818tā gadā pa Deenwid-Indijas juhru. Wina jauza „Seemet-swaigsne,” tas tika no kapteina Wilsona wadihts un brauzā us Rihta-Australijas kraštu pahwest un us atpakat reisošchanu Riht-Indijas produktus usuent. Bija gaischa un jaula naktis, mehnefīs spihdeja pilnā gaischumā un wehjsch peepubta til pa datai mihtstas sehgeles, kuras pee rahjahm pliwinajāhs.

Lehnām staigaja tas us waktis stahwedams wirsneeks pa kuga wirsu. Drihs tas luhklojāhs tahlumā, drihs us kuga mastem, wifs rahdijāhs tam labi esoht. Peepejschi (tas bija ap pufnakti) winjsch skatijāhs isbihjees us rihteem. Mās melnuminsch kahpa augšchā un redsoht palika arweenu leelaks. Kahdu minuti winjsch skatijāhs wehl us to melnumu, kursch us wifāhm pufehm iplatijāhs un winjsch atfina tā wehtra zetāhs. „Mohdinat kapteini!” winjsch ussauza tam tuwaku stahwedamam matrosim. Ahtri noskrehja tas pa trepi semē un tuhliit pehz tam parahdijāhs ari tas pawehtu-dewejs.

„Kas ir, Saunter kungs?” winjsch prasija wirsneeku.

„Mehs dabuim wehtru, kapteina kungs,” wirsneeks atteiza us rihteem rahdidams.

„Mihktigi,” kapteins fajija un tad tas ar pehrlona balfi ussauza: „Wisi wihri kahjās!”

Til to minute bija pagahjufe, kad jaw wisi augšcham parahdijāhs un pawehletaja balfs jauza:

„Mohlās peeleeat, sehni, pitnis wehtra nefazelāhs!” Schee wahredi padarija matroschus dshwus. Uzu-mirkli bija wifs meegs pasudis un tee bija gatawi us pawehtu isdarischanās.

„Gewelkat sehgeles!” jauza kapteinis un tā wahweres kahpalaja matroschi augšcham rahjās.

Kahdu azu-mirkli pliwinajāhs sehgeles breefmigi tai arweenu stipraki palidamā wehja, bet ihri pehz tam jauza botsmana balfs:

„Badarihts, kungs!”

„Nolaischat bramsehgeles!” jauza Wilsons.

„Badarihts kungs!” bija ta atbilde.

Pa tam melnais mahkonis bija jaw pa puf padebeschus iplatijees un pahwilka jaw ohtro wehl gaischo pusi. Bet nu ari nahja jaw wehtra kauhdama klah. Kauhdama un swilpodama ta dšina wilnuis kalnu augstumā. Tagad wina fahchra kugi un trakaja ar to pa uhdens wirsu. Blantās bratschkeja, masti lohziāhs un wifu, kas nebija peeseets, fagrahba un eerahwa tais schnahdamōs wilnōs. Diwi minutes plohsijāhs auka un swaidija to kugi no weenas pufes us ohtru, diwi minutes turejāhs tee matroschi pee mastem un tauwahm, lai netaptu prohjam rauti, tad nahja klufums, til meerigs tā masa behrna meegs. Debesis palika atkal skaidra, mehnefs un swaigsnes atspihdeja atkal un matroschi atdwafchoja atkal weeglati.

„Nolaischat to leelo brahmstangu!” jauza atkal pawehtu-dewejs preezigs, to pirmo grubdeenu pahrstahwejis.

„Brahmstanga gul!” botsmans atbildeja. Tai azu-mirkli fajehlahs atkal rihtōs tahs paschas jaunās wehtras breefmigas balfs. Drihsumā bija ta pate auka to kugi fajneegufe un

schnahdama usbruka winam no abahm pufehm. Wifu wila gahschahs putodami pahr malahm.

Tee wihrijschi bija wisi us kuga pakalgalu dewufchees. Stipras wirwes, kuras tee preefsch wehtras pahr kuga wirsu bija wilkufchi, dereja teem par peeturefchanohs. Tumsiba bija wifaplahrt un pahrklahja grubti laudamohs kuga datas. Ta bija breefmiga stunda preefsch Seemet-swaigsnes; ihfā laikā wajjadseja tam nu ischskirt waj winjsch to kauschanohs pahrstahwehs jeb nogrimis.

Pa tam bija ari jaw kuga kajitē wisi fajehlfufchees. Tee pasaschihri no auktas usmohdmati atfina ahtri jawu breefmigu likteni un peepildija ar waimanu kleegefchanahm apafsch-ruhmes. Behrni apkehra mahtes, feewas un meitenes blahwa, wihri waimanaja, daudi luhdja dikti, ziti klufam ar faliktahm rohlahm.

Auka ari bija jaw wifu augstako stiprumu aifneegufe un pehz ta fakama wahrda: „bahrgi kungi newalda ilgi,” ta fajha arweenu lehnaki un lehnaki puhst. Jaw bija Matroschi jawu fargadamo stahwolli atstahjufchi, pehz tauwahm apskatitees, kad peepejschi wirsneeks Saunters, kursch apafschā bija notahpis, ahtri us wirsu atpakat dewahs.

„Kas ir notizis?” kapteins prasija.

„Zaur zaurumu kuga galā dšen uhdeni eelshā,” atbildeja Saunters.

„Pee pumpeem!” ussauza Wilsons un tuhliit dewahs matroschi kuga ruhme. Pumpi tika walā laisti un splashwa jawus starus lihgodamā juhra. Ar wehjluktuceem rohā wirsneeki ismelkeja ar kapteini kuga preefschgalu. Drihs zaurums tika atrasts, kuga-zimmermans to aistaisija un nu rahdijāhs tā breefmahm buhschoht gals.

Wehtra bija pilnigi isplohsijufchis. Meerigi Wilsons dewa jawas pawehles un kad rihts jaw auka, tad Seemet-swaigsne, tā kad nefas nebuhtu notizis, brauzā pa meerigu uhdens wirsu us preefschu. Matroschi un wirsneeki dewahs pee meera.

Behz mas stundahm Wilsons usnahja atkal us kuga wirsu; pehz tam, kad winjsch pasaschihrus bija apmeerinajis, winjsch nehma kihkeri rohā un ismelkeja tahlumu, kahdi melnumu winam rahdijāhs us rihteem, winjsch it usmanigi tohs apskatijāhs un tad nolika kihkeri pee malas. „Leelais Deews,” winjsch issauza apafsch jewis, „Tawa rohā ir mani fargajufe! Kad wehtra wehl kahdu stundu buhtu plohsijufchis, tad meh wisi buhtu pret klinti jadausiti!” Kad winjsch wehl klintes bija apluhkojis, tad winjsch ussauza abeem matroscheem pee stuhres: „Greeset us deenwid-rihteem!”

Ap pulksten dewineem Wilsons fajasauza jawus wirsneekus us apspreefchanu kajitē. „Seemet-swaigsne,” winjsch fajija, „ir pagahjufchā nakti wehtrā wairak isheetufe nefa meh dohmajam. Meh esam tagad Deenwid-Indijas juhras platumōs, kuros flawenais juhras-brauzejs Diemen preefsch gandrihs diwifimts gadeem wairak falas atrada, to winjsch fw. Pahwilu un Jaun-Amsterdamu nosauza. Ku, es dohmaju, pee weenas no schihm falahm peestahtees un Seemet-swaigsnes flahdi islaboh? Ko Juhš, kungi, pee tam dohmajat?”

Wisi bija ar kapteina nodohmu meerā, bet til tas pirmais wirsneeks, ar wahrdū Faringa, nefajija ne wahrdū.

(Us preefschu wehl.)

G r a u d i u n f e e d i .

S t u d i a j u m i .

I.

Teel mekleta, weena it darbige un smalka weschereene, las prastu smalki gehretus jehru-ahdas kaschokus ta ismasgagt, ka flapji nepaleek. Klastakas finas us preefschu.

Weenai semju meitinai, Mihgâ dshwodamai, pasudusi latweeschu waloda. Kas to redsejis, jeb fanehmis, lai nodohd pret labu pateizibas algu Skributu frohgâ, pee dantschu wadona.

Wisgribis melle Daudsgribi, deht prahtigas farunas par nahkamahm deenahm. Bl—s Ed—s.

II.

No Swengelu walsts teel weens kapitalis mellehts preefsch kahdas jauntaifamas grahmatu-krahtuwes. Dapat ari jaunektus usluhd, lai waretu dseedaschanas beedribu dibinah; jo muhsu walsts wehl par dauds zitahm pakala. —

U. Skaudibneeks — tas kreetnalais runas-wihrs.

Teel mekleta tahda gudriba, la bes kahdeem puhlineem un darboschanahm, it drihsa laikâ waretu — stary Latweescheem par jo kreetnu, flawenu un ne-ismirstamu wihru palikt. —

Delweram no Maleenas us Wehschu walsts-mahju brauzohd ir iskrituse „atesiate.“ Wina eewehrojama pee ta, ka it jewischi ar leelem bohstabeem tur lasami tee wahedi: „gohda-kahriba,“ „uspuhschanahs,“ „launs prahts“ un d. j. — Zeenigam atradejam apsohla diwi dutfschi bairischa, kas abeem ar suduma ihpafschneeku kohpa ja-isbruhke. —

Linotaju Behtfschis melle fawu widutaju, flaweno Kringuli; jo winsch dohma, ka tas zelodams un daschadas krahtu- un lamafchanas-kules nesdams un schwindeledams — buhs fawa zitfahrteja isflata wahrgrohsjees; tadeht grib to no jauna nobildeht — warbuht kahda laikrafta — lasitajeem par breefmigu preeku. — Suduschais peesuhstams us schahdas adreses: Misprahta, par Veelibdefeli. —

Plunduris issohla tagad it jaunus, sawadas patentes. Kattris, kas tahdas few eegahdajis, war pehz patifschanas swehtdeenas — kamehr mahzitajs basniza un ziti sprediki klaufahs — it gohdbihjigi pa frohgu iswalstitees. —

Zena naw leela — laj jo wairak dalibneeku rastohs. —

St—ra J—bs.

P a t e e f i g s n o t i k u m s .

Manam pashtamam un draugam, kakis nokehra lauka dshwu putniuu, atnesa fawa lunga istaba un palaida waka, lai schis nu tur apkahrt freij. — Schis sawads notikums ja-isflaidro ta: Weenu seemu tas pats lungs istaba tahdu putniuu tureja, fo par ohrmanimu fawza un ar scho kakis bija ta apradis, ka ar wiru kohpa ehda un dsehra. —

Kakis warbuht dohmaja, ka schis putninsch tas pats, kas pehrn istaba bijis, jeb kas sin, waj ari kakis scho par to

pehrno putniuu nepasina (jo tam fungam winsch bija no istabas ispruzis ahra) un tamdeht dshwu mahjas pahnefa. —

Skatees, mihlais lasitajs, ka ir lohpan fawa gudriba un ka tas to zeena un mihlo, lai ari pee zitas dabas walsts schkiras buhtu. Mahzees ari tu sawam zela-beedram, lai tas nu buhtu no kahdas tautas buhdams, mihligu firdi tureht, un ar to laba meerâ fatikt un dshwoht. —

Blauwas Eduards.

S k o h p u l a r a i f e s .

Kahds bagats skohpulis tapa waizats, zil gadus schis wezs esohd? —

„Zil gadus?“ winsch nurdeja, „warbuht kahdus 30 waj 40 gadus buhschu; ihsti fawus gadus sinahd newaru.“ —

„Ka tad ta? juhs wehl fawus gadus nesinat!“

„Kapehz tad man winus ari wajjaga sinahd? es til flaitu fawu naudu, sawas eenahschanas, sawas aitas, gohwis un firgus, bet par saweem gadeem es nemas neruhpejohs; tohs man jaw neweens nesags.“ Lh3.

A r i b e h d a s .

Neis tika apraktis weens jaunus wihrs, kuzam dauds behreeneku pee kapa stahweja un stary teem ari atradahs wina jauna pakal palikdama feewa, kura gauschi raudaja. —

„Al, kamdeht Greetin raudi til gauschi? winsch jaw wairs augfcham nezelsees,“ usrunaja weena weza mahmina jauno feewinu.

„Ka nu par winu wairs raudahd gan neraudu, bet manas behdas ir, waj Indrikis til manis drih prezehs.“ Jauna feewina atbildeja afaras flauzidama. — Bl—s Ed—s.

S w e s c h u m â .

Lai liktens spreedis tahkumâ

No tewis, mihka, buht,

Ka newaru is sweschuma

Ar tewim kohpa kuht.

Tal gara esmu tuwumâ

Tew katra birstinu;

Tew turu sawa fersnina

St katra stundinu.

Es deenâ jautri strahdadams

No tewis dohmaju,

Un nakst faldi dusedams

No tewis sapnoju.

Man firds pehz tewim ilgofees

St katra deeninu,

Kamehr ar tewim fatifsees

Us wisu muhschibu. Lh3.

P a d o h m s .

Pee kreetneem draugeem beedrojees,

Ja panahht fo jel eedohma;

Kad tu ar tahdeem weenojees,

Tew muhscham netruht padohma.

Bet kad kaut fo tu panahzis —

Kam draugus tew wehl wajjaga —

Mislaid tu tohs ta eefahzis,

Sa kluwis tu pee labaja. Str.

Atbildebams rewatkehs Ernst Plates.